

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Tvorba metodiky založení společnosti s ručením
omezeným**

Creation of a methodology founding limited company

Bc. Světlá Ptáčková

Plzeň 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Světlá PTÁČKOVÁ**
Osobní číslo: **K12N0138P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Tvorba metodiky založení společnosti s ručením omezeným**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

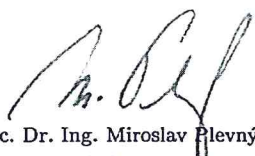
1. Vypracujte úvod do problematiky podnikání v ČR, definujte cíl práce a metodický postup řešení.
2. Charakterizujte formy podnikání a právní předpisy upravující podnikání ČR.
3. Vypracujte metodiku pro založení společnosti s ručením omezeným, definujte povinnosti podnikatele v souvislosti s přímými a nepřímými daněmi, odvody zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení.
4. Analyzujte vývoj daňového zatížení včetně odvodů na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení na konkrétním podnikatelském subjektu.
5. Shrňte problematiku podnikání společnosti s ručením omezeným a vypracujte závěr.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:


- **BĚHOUNEK, Pavel.** *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe 2011/2012.* Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-659-4
- **KORÁB, Vojtěch; MIHALSKO, Marek.** *Založení a řízení společnosti.* Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0592-4
- **MARKOVÁ, Hana.** *Daňové zákony 2013.* Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4643-2
- **VYCHOPEŇ, Jiří.** *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, ISBN 978-80-7357-699-8

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Hinke, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2013**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2014**


Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan




Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Tvorba metodiky založení společnosti s ručením omezeným“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne 22. dubna 2015

.....

podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Hinke, Ph.D. za odbornou pomoc a cenné připomínky, které mi poskytla při zpracování diplomové práce, a také za čas, který mi věnovala při konzultacích.

Poděkování bych ráda vyjádřila i mé rodině a především mému příteli, za jejich trpělivost a podporu v průběhu mého studia.

Obsah

Úvod	7
Cíl práce a metodika zpracování	8
1 Právní předpisy upravující podnikání v České republice	9
1.1 Právní úprava obchodních korporací	10
1.2 Právní úprava živnostenského podnikání	14
1.3 Daňová soustava České republiky	15
1.4 Právní úprava veřejného zdravotního pojištění	22
1.5 Právní úprava sociálního pojištění	23
1.6 Plánované legislativní změny	25
2 Charakteristika forem podnikání	26
2.1 Charakteristika OSVČ	27
2.2 Charakteristika obchodních korporací	28
2.2.1 Společnost s ručením omezeným do roku 2014	28
2.2.2 Společnost s ručením omezeným od 1. 1. 2014	30
2.2.3 Akciová společnost	32
2.2.4 Veřejná obchodní společnost	33
2.2.5 Komanditní společnost	34
2.2.6 Družstvo	35
2.2.7 Evropská družstevní společnost	36
3 Charakteristika společnosti Autobusy s. r. o.	38
4 Popis založení společnosti Autobusy s. r. o.	42
4.1 Postup založení společnosti s ručením omezeným	42
4.1.1 Zakladatelská listina	42
4.1.2 Splacení vkladu	43

4.1.3 Odborná způsobilost.....	44
4.1.5 Koncese	46
4.1.6 Kolková známka.....	47
4.1.7 Zápis do obchodního rejstříku.....	47
4.2 Povinnosti podnikatele po vzniku společnosti	48
4.2.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu.....	48
4.2.2 Povinnosti vůči zdravotní pojišťovně	48
4.2.3 Povinnosti vůči České správě sociálního zabezpečení.....	49
4.2.4 Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele	50
5 Metodika založení společnosti s ručením omezeným	51
6 Porovnání založení společnosti s. r. o. v roce 2008 a v roce 2015.....	58
6.1 Výše poplatků vznikající při založení společnosti s ručením omezeným.....	58
6.2 Povinnosti při založení společnosti s ručením omezeným v roce 2008 a 2015	60
7 Vývoj daňového zatížení včetně odvodů na zdravotní a sociální zabezpečení u společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014.....	64
7.1 Povinnost k daním a odvodům společnosti Autobusy s. r. o.....	64
7.2 Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným v letech 2008–2014	78
Závěr.....	83
Seznam tabulek	84
Seznam obrázků	85
Seznam použitých zkratk.....	86
Seznam použité literatury	87
Seznam příloh.....	90

Úvod

Mezi nejčastější právní formu obchodní korporace v České republice patří společnost s ručením omezeným, jenž je v oblibě zejména u drobných a středních podnikatelů.

Diplomová práce se věnuje problematice založení společnosti s ručením omezeným, která je řazena mezi tzv. kapitálové společnosti. Dne 1. 1. 2014 nabyt účinnosti nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, tím došlo v oblasti společnosti s ručením omezeným k významným změnám, které mají přispět ke zjednodušení a zprůhlednění procesů vedoucích k založení a vzniku s. r. o. Hlavním cílem těchto změn je umožnit flexibilnější a jednodušší fungování společnosti. Nejvýraznějším projevem dosažení cíle je uvolnění právní úpravy podílu. Dle nové zákonné úpravy může např. jedna osoba vlastnit více než jeden podíl. Převod podílu na další osoby by měl být usnadněn. Navíc došlo k rozšíření případů, za nichž může společník ze společnosti jednostranně vystoupit.

Důvodem rekonstrukce soukromého práva bylo vyjmutí prvků tohoto práva a jejich integrace do občanského zákoníku. Tímto krokem bylo v České republice vytvořeno konkurenceschopné právní prostředí vůči jiným státům Evropské unie, a to tak, aby motivovalo obchodní korporace působit na území České republiky. Nový zákon následuje evropský trend liberalizace pravidel, snaží se neomezovat podnikání a klade důraz i na ochranu zájmů věřitelů a spotřebitelů.

Podnikatelé musí respektovat velký počet zákonů a neustále sledovat jejich aktuální verzi, jelikož mohou být novelizovány. Mezi právní úpravu patří i zákony jednotlivých daní, dále pak zákony upravující sociální a veřejné zdravotní pojištění. Pro malé a střední podniky je častěji obtížnější seznámit se s novou legislativou a informačními povinnostmi, na rozdíl od velkých firem a koncernů.

Daňová problematika má bezprostřední dopad na jednotlivé podnikatele a je dosti obsáhlá. Podnikatelé se často obracejí na daňové poradce. Daňová soustava vyplývá z historie a patří mezi oblíbené prostředky vlády pro ovlivňování ekonomiky a naplňování státního rozpočtu. Od konce ledna 2014 vládne v České republice koalice ČSSD, ANO 2011 a KDU-ČSL.

Mezi daňové novinky, které nabyly platnosti od začátku roku 2015, patří např. sleva na druhé a další dítě, sleva na poplatníka pro pracující důchodce, autorské honoráře, kde se posunula hranice pro srážkovou daň, stanovení horní hranice u paušálních výdajů u živnosti řemeslné, volné a zemědělského podnikání.

Cíl práce a metodika zpracování

Cílem této diplomové práce je vytvoření metodiky pro založení společnosti s ručením omezeným. Dále stanovit povinnosti podnikatele vůči odvodům daní a poplatků na zdravotní a sociální pojištění. Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické.

Teoretická část bude vycházet především ze zákonů, jelikož tato problematika závisí na aktuálních právních úpravách jednotlivých zákonů, a z vybraných knižních publikací. Jednotlivé zákony podléhají právnímu stavu platnému pro rok 2015. Dále budou charakterizovány vybrané daně a platby na zdravotní a sociální pojištění. Druhá polovina teoretické části se bude věnovat charakteristice forem podnikání – OSVČ a obchodní korporace. Jelikož se práce zabývá problematikou založení společnosti s ručením omezeným a v teoretické části bude popsán vznik společnosti v roce 2008, bude tato forma obchodní korporace charakterizována dle práva platného do konce roku 2013 a dle práva platného od 1. 1. 2014.

V praktické části bude představena společnost, která si nepřeje být zveřejňována, proto bude pro tuto práci použit název: Autobusy, s. r. o. Tato společnost se zabývá silniční motorovou dopravou – nákladní i osobní.

Nejprve bude popsán postup založení společnosti s ručením omezeným, krok po kroku, tak jak byla společnost Autobusy s. r. o. na přelomu let 2007 a 2008 založena. Poté budou stanoveny povinnosti k registrování daní a odvodů na pojištění, které vyvstávají po vzniku společnosti. Jelikož byla společnost založena před sedmi lety, bude vytvořena metodika založení společnosti s ručením omezeným platná pro rok 2014 i 2015. Následně bude provedeno porovnání založení společnosti v letech 2008 a 2015 včetně porovnání vývoje poplatků.

Další část se bude věnovat daním, které je společnost povina platit, a odvodům na zdravotní a sociální zabezpečení v letech 2008–2014. Práce se nebude zabývat problematikou obrátové daně. Dále bude vypočteno daňové zatížení podnikatelského subjektu pro roky 2008–2014. Údaje budou čerpány z účetnictví společnosti a podaných daňových přiznání k příjmům právnických osob za dané roky.

Posledním krokem bude shrnutí problematiky a vypracování závěru.

1 Právní předpisy upravující podnikání v České republice

Od 1. 1. 2014 došlo k významným změnám v právním předpisu. Do konce roku 2013 byl v platnosti zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, a zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, který upravoval jednotlivé obchodní společnosti. Doposud platné zákony byly nahrazeny novým občanským zákoníkem a zákonem o obchodních korporacích. Se změnou zákonů došlo i ke změně názvosloví, zavádí se nové pojmy (které zní často dosti archaicky) nebo se vrací zákon k již dříve používaným pojmům. Mezi nově zavedené pojmy patří pacht, loajalita, závdavek a dluh. Následující tabulka uvádí změnu vybraného názvosloví.

Tabulka č. 1: Změna terminologie v důsledku nové legislativy

Dřívější terminologie	Nová terminologie
Obchodní společnost	Obchodní korporace
Zakladatelské dokumenty	Zakladatelské právní jednání
Způsobilost k právním úkonům	Svéprávnost
Způsobilost k právům a povinnostem	Právní osobnost
Podnik	Obchodní závod
Nájem	Pacht
Dar	Bezúplatné plnění
Závazek	Dluh
Půjčka	Zápůjčka

Zdroj: vlastní zpracování, 2015.

Mezi nejdůležitější změny při rekodifikaci práva od 1. 1. 2014 pro společnost s ručením omezeným patří (Činková, 2014):

- povinná úprava společenské smlouvy/zakladatelské listiny do konce června 2014, aby neodporovaly donucujícím ustanovením zákona, a doručit je do sbírky listin,
- minimální výše základního kapitálu 1 Kč,
- podíl může být představován kmenovým listem – cenným papírem na řad,
- různé druhy podílů,
- uvolněný podíl a vypořádací podíl,
- zvýšená odpovědnost jednatele a péče řádného hospodáře,
- zrušení zákazu řetězení, úprava zákazu konkurence,
- změna úpravy odměňování,
- vystoupení společníka ze společnosti.

V následujících podkapitolách budou přiblíženy jednotlivé zákony, které mají bezprostřední dopad na společnost Autobusy, jíž bude věnována praktická část práce.

1.1 Právní úprava obchodních korporací

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Nový občanský zákoník nabyl účinnosti dne 1. 1. 2014. V paragrafu 15 zákona č. 89/2012 Sb. je definována právní osobnost jako způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. Dále je vymezen pojem svéprávnost jako způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem –právně jednat.

Fyzické osoby

Podle § 23 zákona č. 89/2012 Sb. má člověk právní osobnost od narození až do smrti. Paragraf 30 definuje zletilost člověka dovršením osmnáctého roku věku. Plně svéprávným se stává zletilostí.

Právnícké osoby

Právní osobnost vzniká dle § 118 zákona č. 89/2012 Sb. dnem vzniku právnícké osoby a končí dnem zániku. Právníckou osobu lze ustavit podle § 122 těmito možnostmi: zakladatelským právním jednáním, zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci, popřípadě jiným způsobem, který stanoví jiný právní předpis. Následující paragraf uvádí, že pro zakladatelské právní jednání je vyžadována písemná forma. V § 126 je stanoveno, že právnícká osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Jménem právnícké osoby je podle § 132 její název, který musí obsahovat označení její právní formy.

K zrušení právnícké osoby může dojít dle § 168 zákona o obchodních korporacích z následujících důvodů: právním jednáním, uplynutím doby, rozhodnutím orgánu veřejné moci nebo dosažením účelu, pro nějž byla ustavena, a z dalších důvodů, které jsou uvedeny v zákonu o obchodních korporacích u jednotlivých forem podnikání.

Zákon vyžaduje podle § 169 zákona č. 89/2012 Sb. likvidaci právnícké osoby po jejím zrušení. Bez likvidace se právnícká osoba ruší podle § 173, pokud se jedná o přeměnu. Přeměnou právnícké osoby se podle tohoto zákona § 174 rozumí fúze, rozdělení a změna právní formy. Právnícká osoba zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

Podnikatel

Za podnikatele je podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb. považován ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. Za podnikatele se považuje dle § 421 osoba, pokud je zapsaná v obchodním rejstříku. Podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění. V § 422 je uvedeno, že pokud nemá podnikatel obchodní firmu, právně jedná při svém podnikání pod vlastním jménem. Obchodní firma je jméno, pod nímž je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.

Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích

Zákon o obchodních korporacích detailněji rozebírá jednotlivé formy podnikání. V § 1 je uvedeno, že mezi obchodní korporace patří obchodní společnosti a družstva. Podle § 6 je nutné, aby právní jednání, které se týká založení, vzniku, změny, zrušení nebo zániku obchodní korporace, mělo písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.

Obchodní korporace se dle § 8 zákona č. 90/2012 Sb. zakládají společenskou smlouvou. U založení kapitálové společnosti je vyžadována forma veřejné listiny. U založení družstva se obchodní korporace uzavírá přijetím ustavující schůzí. Pokud společnost zakládá jediný zakladatel, zakládá se zakladatelskou listinou pořízenou ve formě veřejné listiny.

Do 6 měsíců ode dne založení společnosti musí být podle § 8 zákona č. 90/2012 Sb. podán návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku. Paragraf 15 definuje vklad. Vkladem se rozumí peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace. U akciové společnosti je vklad označován jako jmenovitá nebo účetní hodnota akcie. Souhrnem všech vkladů se dle § 30 rozumí základní kapitál obchodní korporace.

Před vznikem obchodní korporace dle § 18 zákona č. 90/2012 přijímá a spravuje splacené nebo vnesené předměty vkladů nebo jejich části pověřený správce vkladů, který je uveden ve společenské smlouvě. Správcem vkladů může být i zakladatel.

Nejvyšším orgánem jsou dle § 44 zákona č. 90/2012 všichni společníci v osobní společnosti, valná hromada v kapitálové společnosti a členská schůze v družstvu. Kontrolním orgánem se rozumí dozorčí rada, kontrolní komise nebo jiný obdobný orgán. Každý společník osobní společnosti je statutárním orgánem. U společnosti s ručením omezeným je statutárním orgánem každý jednatel.

Jestliže společenská smlouva nebyla pořízena v předepsané formě, nebyla dodržena ustanovení o výši nejnižšího splacení základního kapitálu nebo se zjistí nezpůsobilost k právním jednáním všech zakládajících společníků, může soud dle § 92 zákona o obchodních korporacích prohlásit obchodní korporaci za neplatnou i po jejím vzniku.

Soud má právo dle § 93 zákona č. 90/2012 zrušit obchodní korporaci a nařídit její likvidaci, pokud pozbyla všech podnikatelských oprávnění, není schopna po dobu delší než 1 rok vykonávat svou činnost, a plnit tak svůj účel, nemůže vykonávat svou činnost pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky nebo provozuje činnost, kterou podle jiného právního předpisu mohou vykonávat jen fyzické osoby, bez pomoci těchto osob.

Následujících 5 hlav zákona o obchodních korporacích, týkajících se jednotlivých forem, budou detailněji rozebrány v kapitole o charakteristikách jednotlivých právních forem podnikání.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

V § 1 zákona č. 262/2006 Sb. je vymezen předmět úpravy. Zákon upravuje právní vztahy, které vznikají při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Tyto vztahy se nazývají vztahy pracovněprávními. Zaměstnanec je dle § 6 definován jako fyzická osoba, která se zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu. Zaměstnavatelem se dle § 7 rozumí osoba, pro kterou se fyzická osoba zavázala k výkonu závislé práce v základním pracovněprávním vztahu. Pokud není uvedeno v zákonu jinak, dle § 33 se mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem zakládá pracovní poměr pracovní smlouvou.

Pracovní smlouva musí dle § 34 zákona č. 262/2006 Sb. obsahovat: druh práce, který má zaměstnanec vykonávat, místo nebo místa výkonu práce, den nástupu do práce. Pracovní smlouva musí být uzavřena písemně a vyhotovení obdrží každá smluvní strana. Pokud se sjednává zkušební doba, nesmí být dle § 35 delší než 3 po sobě jdoucí měsíce, a to ode dne vzniku pracovního poměru, u vedoucího zaměstnance nesmí překročit 6 měsíců po sobě jdoucích. Vznik pracovního poměru je dle § 36 dán dnem, který je sjednán v pracovní smlouvě jako den nástupu do práce.

Zaměstnavatel může se zaměstnancem uzavřít dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti. Dohoda o provedení práce je limitována 300 hodinami v kalendářním roce. Dohoda o pracovní činnosti nesmí práci překročit v průměru polovinu stanovené týdenní

pracovní doby, přičemž rozsah se posuzuje za celou dobu trvání dohody, nejdéle však za období 52 týdnů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon o účetnictví se vztahuje dle § 1 zákona č. 563/1991 Sb. na:

- právnické osoby se sídlem na území České republiky,
- zahraniční osoby podnikající nebo provozující jinou činnost podle zvláštních právních předpisů na území České republiky,
- organizační složky státu podle zvláštních právních předpisů,
- fyzické osoby zapsané jako podnikatelé v obchodním rejstříku,
- ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jejich obrat v rámci podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25.000.000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
- ostatní fyzické osoby na základě svého rozhodnutí vést účetnictví,
- ostatní fyzické osoby, jimž tento zákon ukládá vést účetnictví.

Účetní jednotky mají povinnost dle § 2 zákona č. 563/1991 Sb. účtovat stav a pohyb majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, náklady, výnosy a výsledky hospodaření. Účetním obdobím se rozumí dle § 3 nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců. Toto období se může shodovat s kalendářním rokem nebo je účetní období hospodářským rokem.

Právnické osoby a organizační složky státu jsou povinny dle § 4 zákona č. 563/1991 Sb. vést účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku. Zahraniční osoby jsou povinny vést účetnictví ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti na území České republiky. Fyzické osoby zapsané v obchodním rejstříku mají tuto povinnost ode dne zápisu do obchodního rejstříku až do dne výmazu. Fyzické osoby, které překročily limit obratu, jsou povinny vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, v němž se staly účetní jednotkou, až do posledního dne účetního období, ve kterém přestaly být účetní jednotkou. Fyzické osoby, jež se rozhodly vést účetnictví dobrovolně, vedou účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém se rozhodly vést účetnictví, pokud se již nerozhodli vést účetnictví ode dne zahájení podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti. Účetnictví jsou povinny vést až do dne ukončení činnosti nebo do posledního dne účetního období, v němž se rozhodly vedení účetnictví ukončit.

Paragraf 5 zákona č.563/1991 Sb. stanovuje možnost, že účetní jednotky mohou vedením účetnictví pověřit i jinou fyzickou nebo právnickou osobu. Pověřením se nezbavují odpovědnosti za vedení účetnictví.

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví dle § 7 zákona č. 563/1991 Sb. tak, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Podle následujícího paragrafu jsou účetní jednotky dále povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné, a to způsobem, jenž zaručí trvalost účetních záznamů. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Účetnictví lze dle § 9 vést za podmínek daných zákonem ve zjednodušeném rozsahu nebo plném rozsahu. Pokud fyzické osoby nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, mohou účetnictví vést ve zjednodušeném rozsahu.

Pokud jsou účetní jednotky zapsány v obchodním rejstříku, musí zveřejnit dle § 21a zákona č. 563/1991 Sb. účetní závěrku a výroční zprávu uložení do sbírky listin obchodního rejstříku.

Účetní záznamy se uschovávají dle § 31 zákona č. 563/1991:

- 10 let účetní závěrka a výroční zpráva,
- 5 let účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy,
- 5 let účetní záznamy, kterými se dokládá vedení účetnictví.

1.2 Právní úprava živnostenského podnikání

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Živnost je definována v § 2 zákona č. 455/1991 Sb. jako soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených zákonem o živnostenském podnikání. Dle § 5 může živnost provozovat fyzická nebo právnická osoba, pokud splní podmínky stanovené zákonem.

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami jsou dle § 6 zákona č. 455/1991 Sb.: dosažení věku 18 let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost. Za zvláštní podmínky se považuje dle § 7 odborná nebo jiná způsobilost.

Živnosti se rozdělují dle § 9 zákona č. 455/1991 Sb. na živnosti ohlašovací, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení, a živnosti koncesované, jež smějí být provozovány na základě koncese.

Podnikatel může dle § 11 zákona č. 455/1991 Sb. provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, který je fyzickou osobou ustanovenou podnikatelem, odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k podnikateli ve smluvním vztahu. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky pro provozování živnosti.

Živnost ohlašovací se dále dle § 19 zákona č. 455/1991 Sb. dělí na:

- živnost řemeslnou (příloha č. 1),
- živnost vázanou (příloha č. 2),
- živnost volnou, u níž není stanovena podmínka odborné způsobilosti (příloha č. 4).

Paragraf 45 zákona č. 455/1991 Sb. stanovuje povinnost fyzické i právnické osobě, pokud hodlá provozovat ohlašovací živnost, ohlášení této skutečnosti živnostenskému úřadu. Osoba, která hodlá provozovat živnost koncesovanou, musí dle § 50 podat žádost o vydání koncese u živnostenského úřadu.

1.3 Daňová soustava České republiky

Klimešová (2014, s. 19) uvádí definici: „*Daňovou soustavou, daňovým systémem daného státu rozumíme souhrn všech daní, které v daném státě existují. Daňová soustava zabezpečuje plnění jednotlivých funkcí daní, neboť každá daň v daňové soustavě se chová odlišně a jiným způsobem zajišťuje splnění požadavků na daňovou soustavu kladených.*“

V České republice byla daňová soustava uzákoněna 1. ledna 1993 a tvoří ji dvě skupiny: daně přímé a nepřímé. Daně jsou zákonem uložené platby, které jsou příjmem veřejného rozpočtu.

Přímé daně se dále dělí na důchodové a majetkové. Mezi důchodové daně patří daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Mezi majetkové daně řadíme daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí a daň silniční. Do konce roku 2013 patřila mezi přímé daně i daň dědická a darovací, které jsou s platností od 1. 1. 2014 jako samostatné daně zrušeny.

Dělení nepřímých daní je následující: selektivní (daň spotřební), univerzální (daň z přidané hodnoty - DPH) a ekologické (daň z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv).

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Tento zákon upravuje daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob.

Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby. Poplatníci jsou dle § 2 zákona 586/1992 Sb. buď daňovými rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty.

Předměty této daně jsou upraveny v § 3 zákona č. 586/1992 Sb., jsou jimi:

- příjmy ze závislé činnosti,
- příjmy ze samostatné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjmy z nájmu,
- ostatní příjmy.

Dále je v paragrafu 3 zákona č. 586/1992 Sb. určeno, jak se oceňuje nepeněžní příjem a které příjmy nejsou předmětem daně. V následujícím paragrafu jsou vyjmenovány příjmy, jež jsou od daně osvobozeny.

Základem daně je dle § 5 zákona č. 586/1992 Sb. částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení a udržení. Pokud poplatníkovi plyne ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů. Pokud výdaje přesáhnou příjmy, je rozdíl ztrátou. Od základu daně lze dle § 15 odečíst nezdanitelnou část základu daně za stanovených podmínek, např. hodnotu bezúplatného plnění, příspěvek zaplacený poplatníkem na penzijní připojištění nebo zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění.

Pro účely daní z příjmů se daňovou evidencí dle § 7b zákona č. 586/1992 Sb. rozumí evidence pro účely stanovení základu daně a daně z příjmů. Obsahuje informace o příjmech a výdajích v potřebném členění a o majetku a dlužích.

Daň ze základu daně dle § 16 zákona č. 586/1992 Sb., který je snížený o nezdanitelnou část základu daně a o odčitatelné položky od základu daně a který je zaokrouhlený na celá sta Kč, činí 15 %. Paragraf 16a uvádí, že při výpočtu sazby daně se daň zvýší o solidární zvýšení daně, jež činí 7 %. Zdaňovacím obdobím daně je dle § 16b kalendářní rok.

Daň z příjmů právnických osob

Poplatník daně z příjmů právnických osob je uveden v § 17 zákona č. 586/1992 Sb. a je jím právnická osoba.

Předmětem daně jsou dle § 18 zákona č. 586/1992 Sb. příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem. Dále jsou v tomto paragrafu vymezeny příjmy, které předmětem daně nejsou. Následující paragraf se věnuje skutečnostem, jež jsou osvobozené od daně. Paragraf 20 vymezuje základ daně a položky, které snižují základ daně. Od základu daně lze za stanovených podmínek odečíst hodnotu bezúplatného plnění, nejvýše 10 % ze sníženého základu daně.

Sazba daně z příjmů právnických osob činí 19 % a je dána v § 21 zákona č. 586/1992 Sb. Daň se vypočítá jako součin základu daně sníženého o položky snižující základ daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celé tisíce Kč dolů a sazby daně. Zdaňovacím obdobím je u daně z příjmů právnických osob dle § 21a buď kalendářní rok, nebo hospodářský rok.

Společná ustanovení

Důležitou částí tohoto zákona je část věnující se odpisům hmotného majetku. Zákon definuje v § 26 zákona č. 586/1992 Sb. hmotný majetek jako samostatné hmotné movité věci nebo soubory hmotných movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40.000 Kč a jež mají provozně-technické funkce delší než jeden rok, dále sem patří budovy, domy a jednotky, stavby, pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky, dospělá zvířata a jejich skupiny se vstupní cenou vyšší než 40.000 Kč.

Podnikatel má na výběr dle § 30 zákona č. 586/1992 Sb. zvolit si odpisování buď rovnoměrné, nebo zrychlené. Majetek se zařazuje dle své povahy do odpisových skupin, jichž je celkem 6. Od nich se odvíjí doba odpisování, která činí minimálně 3 roky, maximálně 50 let.

Slevy na dani pro poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou uvedeny v § 35ba zákona č. 586/1992 Sb. Mezi ně patří: základní sleva na poplatníka, sleva na manžela/ku, sleva na invaliditu, sleva na studenta, sleva za umístění dítěte. Slevu lze uplatnit, pokud poplatník splňuje podmínky uvedené v zákoně.

Dále nalezneme v § 38a zákona č. 586/1992 Sb. úpravu věnující se zálohám. Zálohy neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 30.000 Kč. Pokud tuto hranici přesáhla, avšak nepřesáhla 150.000 Kč, platí poplatník zálohy na daň ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti ve dvou termínech dané zákonem. Pokud daňová povinnost přesáhla 150.000 Kč, pak poplatník platí zálohy na daň ve výši 1/4 ve čtyřech daných termínech.

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob je povinen dle § 38g zákona č. 586/1992 Sb. podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně, přesáhly 150.000 Kč. Daňové přiznání je povinen podat i ten, kdo vykazuje daňovou ztrátu. Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období je dle § 38m povinen podat poplatník.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Předmětem daně z přidané hodnoty je dle § 2 zákona č. 235/2004 Sb. dodání zboží a poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku, pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněnou v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani, pořízení nového dopravního prostředku z jiného členského státu za úplatu osobou nepovinnou k dani a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. Zdanitelným plněním se rozumí plnění, které je předmětem daně a není osvobozené od daně.

Osoba povinná k dani je definována v § 5 zákona č. 235/2004 Sb. Osoba je buď fyzická osoba, nebo právnická osoba, jež samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, pokud zákon nestanoví jinak.

Plátcem se dle § 6 zákona č. 235/2004 Sb. stává osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, pokud překročí obrat za 12 bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsíců ve výši 1.000.000 Kč. Výše obratu měla být snížena s účinností od 1. 1. 2015 na 750.000 Kč, ale k této skutečnosti nedošlo. Osoba povinná k dani se stane plátcem daně od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročila obrat.

Pokud podnikatel není povinen k registraci, ale chce být plátcem této daně, pak se jedná o dobrovolnou registraci k dani z přidané hodnoty. V tomto případě se osoba stává plátcem ode dne následujícího po dni oznámení rozhodnutí o registraci.

Obratem se pro účely zákona o DPH v § 4a rozumí souhrn úplat bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečněná plnění, jimiž jsou dodání zboží a poskytnutí služby, s místem plnění v tuzemsku, pokud jde o úplaty za zdanitelné plnění, plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně nebo bez nároku na odpočet daně, jestliže nejsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně. Úplata z prodeje dlouhodobého majetku se do obratu nezahrnuje.

Daň z přidané hodnoty je dle § 21 zákona č. 235/2004 Sb. plátce povinen přiznat ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí úplaty. Rozhodující je ten den, který nastane dříve.

Daňový doklad je charakterizován v § 26 zákona č. 235/2004 Sb. jako písemnost, jež splňuje podmínky tohoto zákona. Může mít podobu listinnou nebo elektronickou. Za správnost údajů a za jeho vystavení odpovídá vždy osoba, která plnění uskutečňuje. Daňový doklad lze vystavit dle § 30 i jako zjednodušený, pokud celková částka za plnění není vyšší než 10.000 Kč. Zákon dále stanovuje případy, v nichž vystavit zjednodušený daňový doklad nelze. Zákon dále upravuje zvláštní daňové doklady, mezi které patří splátkový kalendář, platební kalendář, souhrnný daňový doklad a doklad o použití. Povinnost uchování daňových dokladů je stanovena v § 35. Daňové doklady musejí být uchovány po dobu 10 let od konce zdaňovacího období, v němž se plnění uskutečnilo. Osoba, která je povinná k této dani, je nazvána uchovatelem.

Základ daně je vymezen paragrafem 36 zákona o DPH. Základem daně se rozumí vše, co plátce obdržel jako úplatu nebo má obdržet za uskutečněné zdanitelné plnění.

Druhy sazeb daně u zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty jsou v České republice od 1. 1. 2015 dle § 47 zákona č. 235/2004 Sb. následující:

- základní sazba daně ve výši 21 %,
- první snížená sazba daně 15 %,
- druhá snížená sazba daně 10 %.

Plátce je oprávněn v § 72 zákona č. 235/2004 Sb. k odpočtu daně na vstupu u přijatého zdanitelného plnění, které v rámci svých ekonomických činností použije pro účely uskutečňování: zdanitelných plnění dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, plnění osvobozených od daně s nárokem na odpočet daně s místem plnění v tuzemsku, plnění s místem plnění mimo tuzemsko, pokud by měl nárok na odpočet daně,

jestliže by se uskutečnila s místem plnění v tuzemsku. Daní na vstupu u přijatého zdanitelného plnění se rozumí daň uplatněná na zboží, jež plátcí bylo nebo má být dodáno, nebo službu, která mu byla nebo má být poskytnuta, dále i na zboží, jež bylo plátcem pořízeno z jiného členského státu nebo dovezeno do třetí země. Zdaňovacím obdobím daně z přidané hodnoty je dle § 99 kalendářní měsíc.

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční

Předmětem daně silniční dle § 2 jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná, provozovaná v České republice a používána poplatníkem daně z příjmů právnických osob nebo poplatníkem daně z příjmů fyzických osob k činnosti nebo v přímé souvislosti s činnostmi, z nichž plynou příjmy ze samostatné činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů. Předmětem této daně jsou vždy vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice. Následující paragraf uvádí, která vozidla jsou osvobozena od daně.

Poplatník je definován v § 4 zákona č. 16/1993 Sb. Poplatníkem je provozovatel vozidel, jenž je zapsán v technickém průkazu vozidla. Dále pak zaměstnavatel, jestliže vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla. Pokud je poplatníků více, platí daň společně a nerozdílně.

Základem daně silniční je dle § 5 zákona č. 16/1993 Sb.:

- zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon,
- součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů,
- největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

Roční sazba daně se zjišťuje podle § 6 č. 16/1993 Sb. zákona pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů uvedených v technickém dokladu vozidla. Pokud je základem daně zdvihový objem motoru, odvíjí se roční sazba daně ze základu daně zařazením do jedné ze šesti kategorií. Roční sazba se pohybuje v rozmezí od 1.200 Kč do 4.200 Kč. U ostatních základů daně jsou sazby rozděleny do 4 kategorií dle počtu náprav a dále pak do podkategorií dle hmotnosti.

Poplatník daně platí zálohy na daň, které jsou splatné ve čtyřech termínech daných zákonem. Výpočet záloh je upraven v § 10 zákona č. 16/1993 Sb. Zálohy na daň se vypočtou ve výši

1/12 příslušné roční sazby daně za každý kalendářní měsíc, v němž u vozidla trvala, vznikla nebo zanikla daňová povinnost. Zdaňovacím obdobím daně silniční je dle § 13 kalendářní rok. Poplatník musí podat daňové přiznání nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. V této lhůtě je poplatník povinný daň sám vypočítat a zaplatit ji správci daně. Tyto informace jsou upraveny v § 15 zákona č. 16/1993 Sb.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Dnem 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb., kterým se změnil mimo jiné i zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Daň z nemovitých věcí tvoří daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Popsána bude pouze daň ze staveb.

Předmětem daně je dle § 7 zákona č. 338/1992 Sb. jednotka nebo zdanitelná stavba, a to buď budova, jíž se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí budova podle katastrálního úřadu, nebo inženýrská stavba uvedená v příloze k tomuto zákonu. Poplatníkem je vlastník předmětu daně tak, jak je uvedeno v § 8.

Základem daně u zdanitelné stavby je dle § 10 zákona č. 338/1992 Sb. výměra zastavěné plochy v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Zastavěnou plochou se pro účely této daně rozumí zastavěná plocha stavby podle stavebního zákona odpovídající nadzemní části zdanitelné stavby.

V paragrafu 11 zákona č. 338/1992 Sb. jsou uvedeny sazby daně, které se pohybují v rozmezí 2 Kč – 10 Kč za 1 m². Dále je uvedeno, že základní sazby daně mohou být v daných případech zvýšeny o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží. Základní sazba daně se násobí koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel.

Zdaňovacím obdobím daně ze staveb a jednotek je dle § 12c zákona č. 338/1992 Sb. kalendářní rok. Poplatník je dle § 13a povinen podat daňové přiznání příslušnému správci daně do 31. ledna zdaňovacího období. Daň z nemovitých věcí se dle § 13b vyměřuje na zdaňovací období podle stavu k 1. lednu roku, na který je daň vyměřována.

Paragraf 15 zákona č. 338/1992 Sb. stanovuje, že pokud roční daň nepřesáhne částku 5.000 Kč, je splatná najednou, a to nejpozději do 31. května běžného zdaňovacího období.

Jestliže daň přesáhne tuto částku, pak je daň splatná ve dvou stejných splátkách, a to nejpozději do 31. května a do 30. listopadu běžného zdaňovacího období.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Daňový řád dle § 1 zákona č. 280/2009 Sb. upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní. Správa daně je definována jako postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování, dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování podané daňovým subjektem.

Předmětem správy daní jsou dle § 2 zákona č. 280/2009 Sb. daně, jež jsou příjmem veřejného rozpočtu, anebo které jsou snížením příjmu veřejného rozpočtu.

Podle § 3 zákona č. 280/2009 Sb. vzniká daňová povinnost okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, jež jsou podle zákona předmětem daně, či skutečnosti tuto povinnost zakládající. Pokud neupravuje jiný zákon správu daní, pak se použije tento zákon nebo jeho jednotlivá tvrzení.

Zákon dále vymezuje základní zásady správy daní, správce daně a osoby zúčastněné na správě daní, lhůty, doručování písemností, ochranu poskytování informací, dokumentaci, řízení a další postupy, opravné a dozorčí prostředky, daňové řízení, nalézací řízení, placení daní, správu daně vybírané srážkou, právní nástupnictví a vztah k insolvenční, následky porušení povinností při správě daní a mnoho dalších.

1.4 Právní úprava veřejného zdravotního pojištění

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Pojištěncem je dle § 1a zákona č. 48/1997 Sb. fyzická osoba, která je účastna na zdravotním pojištění. Příslušná zdravotní pojišťovna je ta, u níž je pojištěnec pojištěn. Zaměstnáním se rozumí činnost zaměstnance, ze které mu plynou, nebo by měly plynout od zaměstnavatele příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky zdaňované podle zákona upravujícího daně z příjmů. Zaměstnavatelem je právnická nebo fyzická osoba, jež je plátcem příjmů ze závislé činnosti, zaměstnává zaměstnance a má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky. Pojištěncem je dle § 2 fyzická osoba, která na území České republiky má trvalý pobyt.

Účast na zdravotním pojištění vzniká osobě dle § 3 zákona č. 48/1997 Sb. dnem jejího narození nebo dnem, kdy k jejímu zdravotnímu pojištění začala být příslušná Česká republika, anebo dnem jejího nástupu do zaměstnání, pokud se jedná o osobu, jež nemá trvalý pobyt v České republice, ale vykonává zaměstnání na tomto území.

Druhy státních pojištěnců jsou upraveny paragrafem 7 zákona č. 48/1997 Sb. Mezi ně patří nezaopatřené děti, poživatelé důchodů z důchodového pojištění, příjemci rodičovského příspěvku, ženy na mateřské a osoby na rodičovské dovolené, uchazeči o zaměstnání a další případy uvedené v tomto zákonu.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Poplatníky pojistného na veřejné zdravotní pojištění jsou dle § 2 zákona č. 592/1992 Sb. zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné a osoby bez započitatelných příjmů. U státních pojištěnců je poplatníkem stát. Podle § 2b je zaměstnavatel povinen nejpozději do 8 dnů od vzniku skutečnosti, provést u správce pojistného oznámení o nástupu zaměstnance do zaměstnání a jeho ukončení.

Sazba pojistného ze základu pojistného za pojistné období činí dle § 2i zákona č. 592/1992 Sb.:

- 9 % u zaměstnavatele,
- 4,5 % u zaměstnance,
- 13,5 % u osoby samostatně výdělečně činné,
- 13,5 % u státu a osob bez zdanitelných příjmů.

Základem pojistného zaměstnance je dle § 3 zákona č. 592/1992 Sb. dílčí základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Zákon dále stanoví minimální a maximální základ pojistného.

1.5 Právní úprava sociálního pojištění

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Od 1. 1. 2015 zaměstnavatelé již nebudou mít možnost stanovit si tzv. zvýšenou sazbu pojistného ve výši 26 % a odečítat od pojistného 1/2 zúčtované a vyplacené náhrady mzdy za dobu dočasně pracovní neschopnosti.

Poplatníky pojistného jsou dle § 3 zákona č. 589/1992 Sb. zaměstnanci; osoby samostatně výdělečně činné jsou povinny platit pojistné na důchodové pojištění. Základem pojistného zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je dle § 5 úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků. Sazby pojistného na důchodové pojištění činí dle § 7:

- 25 % u zaměstnavatele,
- 6,5 % u zaměstnance,
- 29,2 % u osob samostatně výdělečně činných,
- 28 % u osob dobrovolně účastných.

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

Dne 1. 1. 2009 nabyl účinnosti zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon nahradil zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců. Zákon o nemocenském pojištění v § 1 stanovuje rozsah působnosti. Zákon upravuje nemocenské pojištění pro případ dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, ošetřování člena domácnosti nebo péče o něj a organizaci a provádění pojištění. Pojištění se dle § 2 účastní fyzické osoby uvedené v § 5.

Z tohoto pojištění se dle § 4 zákona č. 187/2006 Sb. poskytují dávky nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Účastní pojištění jsou zaměstnanci v pracovním poměru a další osoby, které jsou uvedené v § 5. Mezi ně patří i zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti a zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce. Pojištění dle § 10 zaměstnanci vzniká dnem, v němž začal vykonávat práci pro zaměstnavatele.

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Zákon o důchodovém pojištění dle § 1 upravuje důchodové pojištění pro případ stáří, invaliditu a úmrtí živitele. Účast na pojištění je dle § 2 povinná pro fyzické osoby uvedené v § 5. Dobrovolně se mohou účastnit osoby uvedené v § 6.

Paragraf 4 zákona č. 155/1995 Sb. uvádí, že z tohoto pojištění se poskytují důchody: starobní, invalidní, vdovský/vdovecký a sirotčí. Pojištění jsou dle § 5 účastní zaměstnanci v pracovním poměru, zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti, zaměstnanci činní na základě dohody o provedení práce a ostatní osoby, které jsou v tomto paragrafu vyjmenovány.

1.6 Plánované legislativní změny

V průběhu roku 2015 by měly být přijaty následující změny s účinností od 1. 1. 2016:

- zrušení superhrubé mzdy,
- zrušení solidárního zvýšení daně – zavedení druhého daňového pásma,
- zavedení progresivního zdanění fyzických osob,
- zavedení elektronické evidence tržeb,
- novela zákona o DPH – povinnost podávat kontrolní hlášení,
- režim jednoho správního místa,
- povinnost podávat přiznání k DPH elektronicky (Běhounek, 2015).

Jedno inkasní místo (JIM) pro příjmy veřejných rozpočtů by mělo sloužit k modernizaci výběru daní, cel a odvodů s cílem snížení administrativní zátěže, která na poplatnících leží z hlediska plnění zákonných povinností, a snížení nákladů zatěžujících rozpočet. Původně měl tento projekt fungovat již od roku 2014, ale doposud se tak nestalo. JIM patří mezi prioritní úkoly ministerstva financí, dále se na něm podílejí ministerstvo práce (kvůli pojistnému), ministerstvo sociálních věcí a ministerstvo zdravotnictví. Světová banka se podílí na tomto projektu jako poradní orgán. Zřízení JIM naplánovala předešlá vláda a současná vláda chce tento zákon zrušit.

Dále by měla být zavedena on-line registrace tržeb, kterou chystá ministerstvo financí. Již nyní je vytvořena internetová stránka elektronické evidence tržeb. Zavedení by mělo nastat na začátku roku 2016 a mělo by být klíčovým projektem úřadu v boji s daňovými úniky. V souladu se zavedením by se mohla snížit daň z přidané hodnoty. Finanční správa by tak mohla sledovat tržby podnikatelů a efektivně postihovat nepoctivce. V České republice byla zřízena daňová Kobra, která spolupracuje s finanční správou, s policií a celníky na velkých případech daňových úniků. Nyní se pracuje na projektu, jenž je nazýván Chřestýš.

Dle výhledu legislativních prací ministerstva financí lze očekávat změny týkající se návrhu zákona, kterým by se změnil zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a návrhu zákona, jímž by se změnil zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Tyto změny by měly nabýt účinnosti začátkem roku 2016, pokud budou návrhy schváleny (<http://www.mfcr.cz/>, 2014).

2 Charakteristika forem podnikání

Podnikání je chápáno jako činnost směřující k dosažení zisku. Podnikatel se musí nejprve rozhodnout, zdali bude vystupovat jako fyzická osoba, nebo jako právnická osoba. Fyzická osoba podniká jako osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ). Mezi OSVČ se řadí živnostník, samostatný zemědělec, samostatně výdělečný umělec i soudní znalec. Právnické osoby jsou v zákonu o obchodních korporacích definovány jako obchodní korporace a je možné zvolit si z těchto variant obchodních společností: společnost s ručením omezeným, akciová společnost, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost. Mezi právnické osoby podle zákona patří i družstva, kam patří družstvo a evropská družstevní společnost.

Jak ukazuje následující tabulka, počet fyzických osob přibližně pětkrát až šestkrát převyšuje počet právnických osob v České republice (ČR). Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.

Tabulka č. 2: Počet právnických a fyzických osob v ČR v letech 2008–2014

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby	285 496	304 859	324 549	342 918	361 472	379 084	400 827
Fyzické osoby	1 826 928	1 868 756	1 908 925	1 950 323	1 957 218	1 965 757	1 974 925

Zdroj: <http://www.rzp.cz/>, 2015.

Společnost s ručením omezeným je na rozdíl od živnosti vhodná spíše pro podnikatelské záměry s více společníky nebo zaměstnanci a pro rizikovější podnikatelské aktivity. V této variantě nemůže dojít k zadlužení soukromého majetku, má ale lepší možnost daňové optimalizace a snadnější dostupnost cizího kapitálu. Mezi nevýhody pak patří větší administrativní náročnost po celou dobu podnikání, dále i zdanění, kdy je nejprve zdaněn zisk společnosti daní z příjmů právnických osob a poté vyplacené dividendy zdaněny daní z příjmů fyzických osob.

Živnost je vhodná především pro drobné podnikatele bez zaměstnanců a pro méně rizikové aktivity. Tato forma podnikání je nejjednodušší variantou. Živnostenské podnikání má své výhody, mezi které patří minimální administrativa spojená se zahájením i ukončením provozování živnosti, nízké vstupní náklady, není povinnost vést účetnictví, zdaňovány jsou pouze skutečné příjmy a výdaje, lze uplatnit výdajové paušály, daň z příjmů činí 15 %, zisk lze využít pro vlastní potřebu. Avšak i tento typ podnikání má své nevýhody, především neomezené ručení celým svým majetkem. Cizí kapitál může být navíc hůře dostupný.

2.1 Charakteristika OSVČ

Výkonem samostatné výdělečné činnosti (<http://www.cssz.cz/cz>, 2015) se rozumí: podnikání v zemědělství podle zvláštního zákona, provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost dle zvláštního zákona, činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti vykonávané pro tuto společnost, výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů, výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů, výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku a výkon jiných činností vykonávaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu.

Samostatná výdělečná činnost má od 1. 1. 2014 následující rozdělení:

- hlavní samostatná výdělečná činnost,
- vedlejší samostatná výdělečná činnost.

Za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost se považuje, pokud OSVČ v kalendářním roce:

- vykonávala zaměstnání,
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenskou z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky jsou vypláceny z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, jež je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II–IV, pokud osoba, která je závislá na pomoci jiné osoby, je osobou blízkou, nebo žije s OSVČ ve společné domácnosti, není-li osobou blízkou,
- vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky,
- byla nezaopatřeným dítětem (<http://www.cssz.cz/cz>, 2015).

Za osobu samostatně výdělečně činnou se dle zákona č. 155/1995 Sb. považuje osoba, která vykonává samostatnou výdělečnou činnost nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Od 1. 1. 2015 patří do okruhu spolupracujících osob i členové rodiny zúčastnění na provozu rodinného závodu, jestliže na ně poplatník (OSVČ) dělí své příjmy a výdaje (<http://www.cssz.cz/cz>, 2015).

2.2 Charakteristika obchodních korporací

Společná ustanovení obchodních korporací již byla vymezena v předchozí kapitole o právních předpisech. Nyní budou rozebrány jednotlivé hlavy zákona č. 90/2012 Sb., které se zabývají jednotlivými typy obchodních korporací. Jelikož se práce zabývá společností s ručením omezeným, bude tento typ obchodní korporace popsán ze dvou pohledů. První popis byl právně platný do konce roku 2013 a druhý popis je v důsledku rekonstrukce práva platný od 1. 1. 2014. Ostatní typy obchodních korporací budou popsány dle legislativy platné od roku 2014.

2.2.1 Společnost s ručením omezeným do roku 2014

Od 1. 1. 1992 je společnost s ručením omezeným upravena zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (Běhounek, 2011).

Koráb a Mihalisko (2005) ve své knize uvádí, že společnost s ručením omezeným před rokem 2014 je upravena v § 105–153 obchodního zákoníku. Základní kapitál společnosti je tvořen vklady společníků a její společníci ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů, a to podle zápisu v obchodním rejstříku. Společnost může být založena jednou osobou (fyzickou nebo právnickou). Společnost s jediným společníkem nemůže být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné společnosti s ručením omezeným. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše u tří společností s ručením omezeným. Společnost může mít nanejvýš padesát společníků. Označení společnosti musí obsahovat společnost s ručením omezeným a může být uváděno zkratkou spol. s r. o. nebo s. r. o.

Společenská smlouva

Nejdůležitějším a základním dokumentem pro společnost s ručením omezeným je společenská smlouva, která upravuje podstatné otázky života společnosti. Společenská smlouva musí být uzavřena písemně ve formě veřejné listiny – notářského zápisu. Povinné náležitosti společenské smlouvy jsou stanoveny v obchodním zákoníku v § 110. Pokud je společnost zakládána pouze jedním zakladatelem, vyhotovuje se zakladatelská listina (Vychopeň, 2011).

Ručení společníků

Společnost odpovídá celým svým majetkem za porušení svých závazků. Společníci ručí společně a nerozdílně do výše nesplacených částí vkladů všech společníků podle zápisu

v obchodním rejstříku. Pokud společníci splatí všechny vklady, ručení zaniká. Skutečnost o splacení vkladu musí být zapsaná v obchodním rejstříku (Koráb, Mihalisko, 2005).

Vkladová povinnost každého společníka má dvě vzájemně podmíněné fáze, kdy nejprve dochází k upsání vkladu a poté k uhrazení vkladu. Upsání vkladu je chápáno jako přijetí závazku společníka poskytnout ve prospěch společnosti určitý předmět vkladu ve stanovené hodnotě. Uhrazení vkladu je vlastní předání předmětu vkladu s převedením vlastnického nebo majetkového práva k předmětu vkladu na společnost. Nejpozději do pěti let od vzniku společnosti je společník povinen splatit vklad. Před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku musí být z každého peněžitého vkladu splaceno alespoň 30 %. Celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit alespoň 100.000 Kč. Pokud s.r.o. zakládá pouze jediný zakladatel, musí být základní kapitál splacen v celé výši (Vychopeň, 2011).

Základní kapitál

Minimální výše základního kapitálu u společnosti s ručením omezeným musí činit alespoň 200.000 Kč. Každý společník musí vložit vklad alespoň ve výši 20.000 Kč (Koráb, Mihalisko, 2005).

Vychopeň (2011) uvádí, že vklad může mít peněžitou nebo nepeněžitou formu. Výše vkladu může být rozdílná pro jednotlivé společníky a vždy musí být dělitelná na celé tisíce. Celková výše vkladů pak musí odpovídat výši základního kapitálu společnosti. Po dobu trvání společnosti nemohou společníci žádat o vrácení svých vkladů.

Další povinností je tvorba rezervního fondu nejméně do výše 10 % základního kapitálu (Vychopeň, 2011).

Orgány společnosti

Jeden nebo více jednatelů je statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným. Jestliže je jednatelů více, každý má oprávnění jednat jménem společnosti samostatně, pokud není stanoveno ve společenské smlouvě jinak. Jednatel je jmenován valnou hromadou. Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti a rozhoduje o důležitých otázkách týkajících se společnosti. Mezi nejvýznamnější povinnosti valné hromady patří rozdělení hospodářského výsledku, tj. rozdělení podílu na zisku společníkům. Zákonnou povinností společnosti je svolat minimálně jednou ročně valnou hromadu, jejíž náplní je odsouhlasit účetní uzávěrku (Koráb, Mihalisko, 2005).

Pokud má společnost pouze jediného společníka, pak se valná hromada nekoná a působnost valné hromady vykonává společník. Rozhodnutí musí mít písemnou formu a musí být podepsáno společníkem (Vychopeň, 2011).

Nepovinným orgánem je dozorčí rada, která se zřídí, jestliže to stanoví společenská smlouva. Rada má za úkol dohlížet na činnost jednatelů, nahlížet do obchodních a účetních knih a jiných dokladů, a kontrolovat tak obsažené údaje, přezkoumávat řádnou, mimořádnou a konsolidovanou i mezitimní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty. Členové dozorčí rady jsou voleni valnou hromadou, nemohou být jednatelem společnosti a jejich počet musí být alespoň tři (Koráb, Mihalisko, 2005).

2.2.2 Společnost s ručením omezeným od 1. 1. 2014

Společnost s ručením omezeným je právně vymezena v hlavě IV zákona č. 90/2012 Sb. V tomto případě se jedná dle § 132 o společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění. Označení společnost s ručením omezeným může být nahrazeno zkratkou: spol. s r. o. nebo s. r. o.

Vklad

Vklad společnosti s ručením omezeným je upraven v § 142 zákona č. 90/2012 Sb. Pokud společenská smlouva neurčí jinak, podíl společníka se určuje podle poměru jeho vkladu na tento podíl připadající k výši základního kapitálu. Minimální výše vkladu je 1 Kč.

Právě tato výše základního kapitálu je jednou ze změn, kterou přinesl nový zákon o obchodních korporacích. Do konce roku 2000 platila minimální výše 100.000 Kč a od 1. 1. 2001 byla tato výše změněna na 200.000 Kč. Lze se tedy setkat se společnostmi se základním kapitálem 100.000 Kč, jelikož tyto společnosti neměly po změně v roce 2001 povinnost navyšovat základní kapitál (Běhounek, 2011).

Společenská smlouva

Společenská smlouva musí dle § 146 zákona č. 90/2012 Sb. obsahovat firmu společnosti, předmět podnikání nebo činnosti společnosti, určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla, určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojenými, výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly, výši základního kapitálu, počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost, vkladovou povinnost zakladatelů, včetně

lhůty pro její splnění, údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelem, určení správce vkladů a u nepeněžitých vkladů jeho popis, ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, určení osoby znalce, jenž provede ocenění nepeněžitých vkladů.

Paragraf 148 uvádí, že před podáním návrhu na zápis do obchodního rejstříku musí být splaceny celé vkladové zájmy a každý peněžitý vklad nejméně ve výši 30 %. Společník musí splnit vkladovou povinnost dle § 150 nejpozději ve lhůtě dané společenskou smlouvou, nejdéle však do pěti let ode dne vzniku společnosti. Podle § 161 je podíl společníků na zisku, který určí valná hromada k rozdělení, rozdělen v poměru jejich podílů a vyplácí se v penězích, pokud není společenskou smlouvou stanoveno jinak.

Orgány společnosti

Společníci mají právo se podílet na řízení společnosti na valné hromadě nebo mimo ni, to uvádí § 167 zákona č. 90/2012 Sb. Podle následujícího paragrafu 168 se společníci zúčastňují valné hromady osobně nebo v zastoupení. Podle § 169 má každý společník jeden hlas na každou 1 Kč vkladu. Valná hromada obvykle rozhoduje dle § 170 prostou většinou hlasů přítomných společníků. Valná hromada se svolává jednatelem alespoň jednou za účetní období a jejím úkolem je zvolit si svého předsedu a zapisovatele. Statutárním orgánem je jeden nebo více jednatelů. Jednatel má dle § 196 povinnost zajišťovat řádné vedení předepsané evidence a účetnictví, vedení seznamu společníků a na žádost informuje společníky o věcech společnosti. Paragraf 201 uvádí, že pokud to určí společenská smlouva nebo jiný právní předpis, společnost zřídí dozorčí radu, která dohlíží na činnost jednatelů, nahlíží do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontroluje obsažené údaje, podává žalobu a jednou ročně i zprávu o své činnosti valné hromadě.

Zánik účasti společníka může být z důvodu: vystoupení, dohody o ukončení účasti, vyloučení, zrušení účasti soudem a dalšími způsoby, jež udává tento zákon. Zrušení společnosti může být dle § 241 zákona č. 90/2012 Sb. dohodou společníků a musí mít formu veřejné listiny. Společník se může domáhat zrušení u soudu z důvodů a za podmínek určených společenskou smlouvou.

2.2.3 Akciová společnost

Obecná ustanovení

Hlava V zákona o obchodních korporacích je nejobsáhlejší. Základní kapitál akciové společnosti je dle § 243 zákona č. 90/2012 Sb. rozvržen na určitý počet akcií. Označení firmy lze nahradit zkratkami akc. spol. nebo a. s. Všichni akcionáři mají stejné podmínky.

Základní kapitál

Základní kapitál je stanoven v § 246 zákona č. 90/2012 Sb. Musí být v minimální výši 2.000.000 Kč nebo 80.000 euro. Emisní kurs akcie nesmí dosáhnout nižší hodnoty, než je jmenovitá hodnota. Paragraf 250 uvádí, že pro založení akciové společnosti se vyžaduje přijetí stanov. Ten, kdo přijme stanovy a podílí se na úpisu akcií, je zakladatelem. Založení společnosti je dle § 253 účinné až po splacení každým zakladatelem případného emisního ážia, a to v souhrnu alespoň 30 % jmenovité nebo účetní hodnoty upsaných akcií v době určené ve stanovách a na účet určený ve stanovách, nejpozději do okamžiku podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Akcie

Akcí se dle § 256 zákona č. 90/2012 Sb. rozumí cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při jejím zrušení s likvidací. Následující paragraf uvádí, že pokud určí stanovy, může společnost vydat akcie, které nemají jmenovitou hodnotu a představují stejné podíly na základním kapitálu společnosti. V tomto případě se jedná o kusové akcie.

Orgány společnosti

Pokud se zřizuje představenstvo a dozorčí rada, jedná se dle § 396 zákona č. 90/2012 Sb. o dualistický systém vnitřní struktury společnosti. Pokud se zřizuje správní rada a statutární ředitel, jedná se o systém monistický. Mezi orgány akciové společnosti dle § 398 patří valná hromada, jíž se zúčastňují akcionáři osobně nebo v zastoupení. Akcionáři vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti na valné hromadě nebo i mimo ni. Dle § 402 se valná hromada svolává představenstvem alespoň jednou za účetní období a rozhoduje většinou hlasů přítomných akcionářů.

Dualistický systém

Statutárním orgánem je dle § 435 zákona č. 90/2012 Sb. představenstvo, kterému přísluší obchodní vedení společnosti. Paragraf 438 uvádí, že jednotlivé členy představenstva volí a odvolává valná hromada. Představenstvo se skládá ze 3 členů, volí a odvolává svého předsedu. Dle § 440 má každý člen 1 hlas. Dalším orgánem je dle § 446 dozorčí rada, jež dohlíží na výkon působnosti představenstva a na činnost společnosti, dále pak volí a odvolává svého předsedu. Dozorčí rada má 3 členy, které volí a odvolává valná hromada.

Monistický systém

Mezi orgány akciové společnosti patří dle § 457 zákona č. 90/2012 Sb. i správní rada, jež má obvykle 3 členy. Správní rada dle § 460 určuje základní zaměření obchodního vedení společnosti a dohlíží na jeho řádný výkon, taktéž volí a odvolává svého předsedu. Statutárním orgánem společnosti je dle § 463 statutární ředitel, jenž je jmenovaný správní radou a přísluší mu obchodní vedení společnosti.

2.2.4 Veřejná obchodní společnost

Zákon o obchodních korporacích se zabývá veřejnou obchodní společností v hlavě II. Zákon definuje v § 95 veřejnou obchodní společnost jako společnost alespoň o dvou osobách, které se účastní na jejím podnikání nebo správě jejího majetku a ručí za její dluhy společně a nerozdílně. Pokud by byla společníkem právnická osoba, vykonává společnická práva a povinnosti jí pověřený zmocněnec, jímž musí být fyzická osoba. Zákon neukládá povinnost tvořit základní kapitál. V následujícím paragrafu jsou uvedené zkratky, které lze pro tento typ společnosti používat, a to veř. obch. spol. nebo v. o. s. Pokud je v názvu firmy obsaženo jméno jednoho ze společníků, postačuje označení a spol.

Společenská smlouva

Vzájemné právní poměry společníků se dle § 97 zákona o obchodních korporacích řídí společenskou smlouvou. Podíly společníků jsou stejné, pokud není uvedeno jinak. Společenská smlouva dle § 98 dále obsahuje firmu společnosti, předmět podnikání nebo údaj, že jde o založení za účelem správy vlastního majetku, dále pak určení společníků uvedením jména nebo jmen, příjmení a bydliště, popřípadě název právnické osoby a sídla. Společenskou smlouvu lze dle § 99 měnit, ale pouze dohodou všech společníků. Obvykle má každý společník jeden hlas, ale lze stanovit i jinak.

Orgány společnosti

Statutárním orgánem u tohoto typu společnosti jsou dle § 106 zákona č. 90/2012 Sb. všichni společníci. Každý ze společníků má nárok dle § 107 nahlížet do všech dokladů společnosti a kontrolovat obsažené údaje. Paragraf 109 uvádí, že pokud nedojde ke svolení všemi ostatními společníky, nesmí společník podnikat v předmětu podnikání společnosti, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného a nesmí být ani členem statutárního nebo jiného orgánu jiné obchodní korporace s obdobným předmětem podnikání.

Po dobu života společnosti může dle § 110 společník přistoupit nebo vystoupit změnou společenské smlouvy. Pokud účast ve společnosti zanikne, ručí společník dle § 111 pouze za ty dluhy, které vznikly před zánikem jeho účasti. Mezi společníky se dle § 112 rovným dílem dělí zisk i ztráta.

Zánik

Paragraf 113 zákona č. 90/2012 Sb. definuje důvody, kdy se společnost zrušuje. Mezi důvody patří např. výpověď společníka podaná nejpozději 6 měsíců před uplynutím účetního období, dnem právní moci rozhodnutí soudu o zrušení společnosti, smrtí společníka, zánikem společníka právnické osoby a další. Převod podílu společníka ve veřejné obchodní společnosti zákon zakazuje.

2.2.5 Komanditní společnost

Komanditní společností se zabývá zákon o obchodních korporacích v hlavě III. Paragraf 118 zákona č. 90/2012 Sb. říká, že jde o společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně a alespoň jeden společník neomezeně. Společník, který odpovídá omezeně, je nazýván komanditistou, v druhém případě jde o komplementáře. U komanditní společnosti lze nahradit označení zkratkou kom. spol. nebo k. s. Komanditista ručí za dluhy společnosti jako komplementář.

Podíly jednotlivých komanditistů se dle § 120 zákona č. 90/2012 Sb. určují dle poměru jejich vkladů. Společenská smlouva musí dle § 124 obsahovat určení, který ze společníků je komplementář a který komanditista, a dále pak výši vkladu jednotlivých komanditistů.

Orgány společnosti

Statutárním orgánem společnosti jsou dle § 125 zákona č. 90/2012 Sb. všichni komplementáři, ale je možné stanovit ve společenské smlouvě pouze některé z nich. Zisk

a ztráta se dle § 126 dělí na polovinu mezi společnost a komplementáře, pokud nestanoví společenská smlouva jinak. Ta část zisku, jež připadla na společnost, se po zdanění dělí mezi komanditisty v poměru jejich podílů, avšak ztrátu nenesou.

Zánik společnosti

Paragraf 127 zákona č. 90/2012 Sb. uvádí důvody, z nichž nevyplývá zrušení společnosti, ale jež způsobují pouze zánik účasti komanditisty ve společnosti. Mezi tyto důvody patří: prohlášení konkursu na majetek komanditisty, schválení oddlužení komanditisty, smrt nebo zánik komanditisty a další.

2.2.6 Družstvo

Obecná ustanovení

Poslední hlava se věnuje družstvům. Hlava VI zákona č. 90/2012 Sb. je rozdělena do tří dílů. Díl 1. obsahuje obecná ustanovení o družstvu, díl 2. definuje bytové družstvo a díl 3. sociální družstvo. Družstvo je definováno v § 552 jako společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání. Družstvo se musí skládat nejméně ze 3 členů a jako označení lze použít pouze družstvo.

Stanovy družstva musí dle § 553 obsahovat: firmu, předmět podnikání nebo činnosti, výši základního členského vkladu, způsob a lhůtu jejich splacení přistupujícím členem, způsob svolání členské schůze a pravidla jejího rozhodování, počet členů představenstva a kontrolní komise a délku jejich funkčního období, podmínky vzniku členství v družstvu a práva a povinnosti člena družstva a družstva jako celek.

Založení a vklady

Zakladatelem družstva je dle § 558 zákona č. 90/2012 Sb. osoba, která musí podat přihlášku do zakládaného družstva nejpozději do zahájení ustavující schůze. Každý člen se dle § 563 podílí na základním kapitálu družstva, a to členský vkladem. Členský vklad je tvořen součtem dvou složek: základním členským vkladem a všemi dalšími členskými vklady. Výše základního členského vkladu je dle § 564 pro všechny jednotlivé členy stejná.

Stanovy mohou dle § 586 zákona č. 90/2012 Sb. určit, zdali bude mít člen nebo někteří členové za podmínek určených ve stanovách nárok na podíl na zisku. Podíl člena na zisku se určí v poměru jeho splněné vkladové povinnosti k členskému vkladu ke splacenému

základnímu kapitálu, pokud nestanoví stanovy jinak. Členská schůze může dle § 587 uložit členům povinnost přispět na úhradu ztráty družstva. Paragraf 595 stanovuje, že práva a povinnosti člena představuje družstevní podíl. Každý člen má pouze jeden družstevní podíl.

Zánik členství

Paragraf 610 zákona č. 90/2012 Sb. udává způsoby zániku členství v družstvu, tím mohou být např.: dohoda, vystoupení člena, vyloučení člena, převod družstevního podílu, smrtí člena družstva atd.

Orgány družstva

Orgány družstva jsou dle § 629 zákona č. 90/2012 Sb.: členská schůze, představenstvo, kontrolní komise a jiné orgány, jež jsou zřízené stanovami. Členem orgánu může být dle § 630 pouze člen družstva. Každý člen má dle § 631 při hlasování pouze 1 hlas. Statutárním orgánem je dle § 705 představenstvo, kterému přísluší dle § 706 obchodní vedení družstva a jež plní usnesení členské schůze. Představenstvo je ze zákona dle § 708 tvořeno třemi členy, volí svého předsedu, popřípadě i místopředsedu. Kontrolní komise má dle § 715 za úkol kontrolovat veškerou činnost družstva, projednává stížnosti členů a může požadovat jakékoliv informace a doklady o hospodaření. Tato komise je při výkonu své působnosti nezávislá na ostatních orgánech družstva. Dle § 720 má kontrolní komise 3 členy.

Paragraf 726 uvádí, že pokud má družstvo méně než 50 členů, může být ve stanovách určeno, že se představenstvo nezřizuje a je statutárním orgánem předseda družstva. Kontrolní komise se nezřizuje a její působnost vykonává členská schůze.

2.2.7 Evropská družstevní společnost

Právní úprava evropské družstevní společnosti je dána nařízením Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. 7. 2003 a směrnicí Rady č. 2003/72/ES ze dne 22. 7. 2003. Do českého právního řádu je implementováno zákonem č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti.

Založení

Založení evropské družstevní společnosti se sice podobá založení národního družstva, ale je složitější. Evropská družstevní společnost může být založena (Kejík, 2012):

- alespoň pěti fyzickými osobami s bydlištěm alespoň ve dvou členských státech,

- alespoň pěti fyzickými osobami a společnostmi a jinými veřejnoprávními nebo soukromoprávními právníckými osobami založenými podle práva členského státu,
- společnostmi a veřejnoprávními nebo soukromoprávními právníckými osobami založenými podle práva členského státu,
- fúzí družstev založených podle práva členského státu,
- přeměnou družstva založeného podle práva členského státu.

Evropskou družstevní společnost lze založit na kterémkoliv území Evropské unie. Pokud se její sídlo bude nacházet na území České republiky, společnost se zapisuje do obchodního rejstříku. Sídlo lze přemístit na území jiného členského státu za stanovených podmínek. Při zakládání se vytváří stanovy, které musí mít písemnou formu (Kejík, 2012).

Základní kapitál

Minimální upsaný základní kapitál musí být ve výši 30.000 euro. Upsaný základní kapitál se skládá z členských vkladů. Ve státě, jenž je členem eurozóny, se vyjadřuje v eurech. Ve státu mimo eurozónu pak v národní měně, popřípadě i v eurech. Toto je případ České republiky. Stanovy evropské družstevní společnosti mohou určit více druhů podílů (Kejík, 2012).

Orgány

Kejík (2012) uvádí orgány, mezi něž patří: valná hromada, dozorčí orgán a řídicí orgán u dualistického systému nebo správní orgán u systému monistického. Jiné orgány nařízení neurčuje, ale jejich existenci ani nevylučuje. U monistické struktury vystupuje správní rada, která má kontrolní funkci. Valná hromada jmenuje členy správní rady. Statutárním orgánem je generální ředitel, jemuž náleží jednatelské oprávnění i obchodní vedení. V dualistické strukturě vystupuje představenstvo a kontrolní komise. Představenstvo je kolektivním orgánem s řídicí funkcí, jenž volí předsedu. Hlavním posláním kontrolní komise je dohlížet na výkon povinností představenstva. Jmenování členů komise provádí valná hromada, která je může i odvolat. Délka funkčního období orgánů u obou struktur nesmí překročit 6 let. Valná hromada je nejvyšším orgánem evropské družstevní společnosti.

3 Charakteristika společnosti Autobusy s. r. o.

Společnost Autobusy vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 4. února 2008 a má sídlo v Klatovech. Právní forma je společnost s ručením omezeným. Počet členů statutárního orgánu je 1. Statutárním orgánem společnosti je jednatel, který ji zastupuje samostatně. Jednatel je zároveň i jediným společníkem společnosti. Základní kapitál je ve výši 200.000 Kč, což byla minimální výše povinného základního kapitálu v roce 2008. Rezervní fond společnosti je vytvořen ve výši 10 %, respektive 20.000 Kč. Zákon o obchodních korporacích nyní již nevyžaduje, aby společnost vytvářela tento fond, ale i přesto se společnost rozhodla jej nerozpouštět. Druh podílu společníka je základní. Kmenový list vydán nebyl. Společnost vykonává svou činnost v souladu se zákonem č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.

Společnost při svém vzniku nedisponovala vysokým kapitálem, a tak se na činnostech společnosti podíleli rodinní příslušníci. První čtyři roky se společnost věnovala pouze vnitrostátní a mezinárodní autobusové dopravě. V roce 2012 se zaměřila i na dopravu nákladní, a rozšířila tak nabízené služby. V této oblasti se zaměřuje především na převoz sypkých materiálů, chlazených a mražených výrobků. Od 22. 4. 2014 společnost provozuje pravidelnou linku Klatovy–Nýrsko, která je dotována. Společnost má s Ministerstvem dopravy sepsanou smlouvu o kompenzaci slev z jízdného ve veřejné osobní dopravě na dopravních službách nezahrnutých do smluv o veřejných službách.

Zákazníky v autobusové dopravě společnosti Autobusy jsou základní a mateřské školy, cestovní kanceláře a České dráhy a. s., pro něž společnost jezdí výluky, pokud vyhraje ve výběrovém řízení. V nákladní dopravě jsou zákazníky Bögl a Krýsl k. s. a Drůbežářský závod Klatovy a. s.

Ke dni 1. ledna 2015 společnost Autobusy zaměstnává 4 osoby na hlavní pracovní poměr a 2 osoby na dohodu o provedení práce.

Společnost se při vedení účetnictví řídí zákonem o účetnictví, prováděcí vyhláškou č. 500/2002 Sb. a Českými účetními standardy pro podnikatele. K vedení účetnictví společnost používá od roku 2013 ekonomický software Stereo. Tento software obsahuje formuláře, které jsou vytvářeny programem FORM studio. Dříve byl používán systém WinDUO.

Společnost pro stanovení účetních odpisů používá rovnoměrné odpisy v souladu s předpokládanou životností majetku. Podle zákona o dani z příjmu uplatňuje odpisy zrychlené. Účetní období společnosti je totožné s rokem kalendářním.

Společnost nemá povinnost nechat ověřit auditorem účetní uzávěrku, jelikož nepřekročila ani jedno z uvedených kritérií dle § 20 zákona o účetnictví:

- aktiva celkem více než 40.000.000 Kč,
- roční úhrn čistého obratu více než 80.000.000 Kč,
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 50.

Povinnost by společnosti vznikla, pokud by dosáhla alespoň dvou ze tří kritérií.

Vozový park společnosti ke dni 1. 1. 2015:

- 2 osobní automobily,
- 4 autobusy pro 45 osob,
- 1 autobus pro 49 osob,
- 1 nízkopodlažní autobus pro 53 osob,
- 2 autobusy pro 63 osob,
- 2 autobusy pro 51 osob,
- 3 tahače,
- 2 návěsy-sklápěčky,
- 1 návěs mrazírenský.

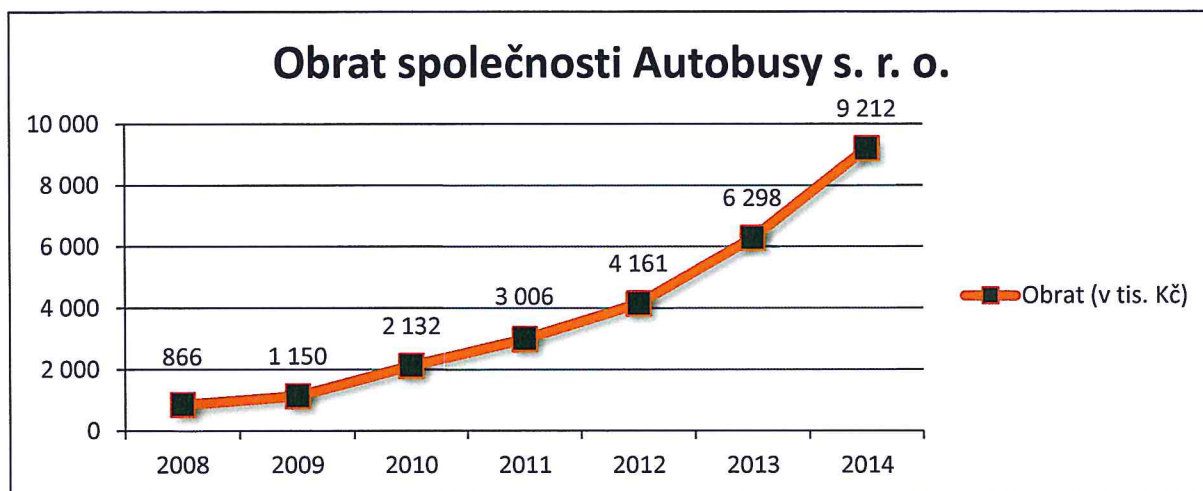
Společnost eviduje dálkový autobus Setra, který má na finanční leasing.

Předmětem podnikání společnosti Autobusy s. r. o. je:

- silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
- silniční motorová doprava osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče,
- silniční motorová doprava nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,

- silniční motorová doprava osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

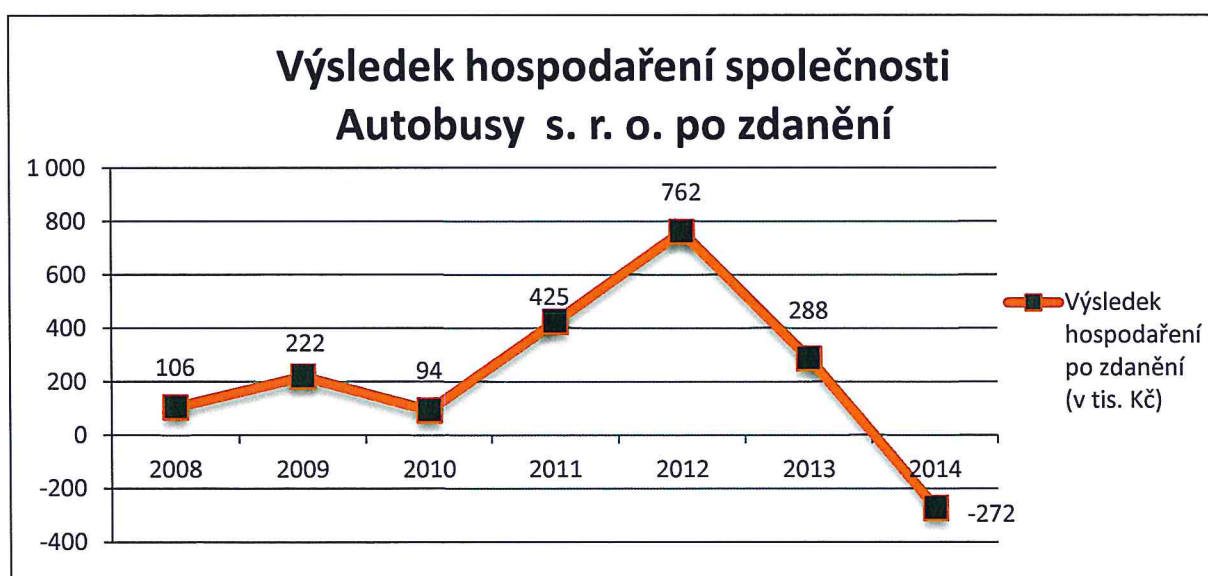
Obrázek č. 1: Obrat společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát společnosti Autobusy s. r. o., 2015.

Uvedený graf zobrazuje výši obrátu v jednotlivých letech podnikání. Zde je patrný zvyšující se trend. Meziroční nárůst mezi prvním a druhým rokem byl ve výši 284 tis. Kč. Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán mezi posledními roky ve výši 2.914 tis. Kč.

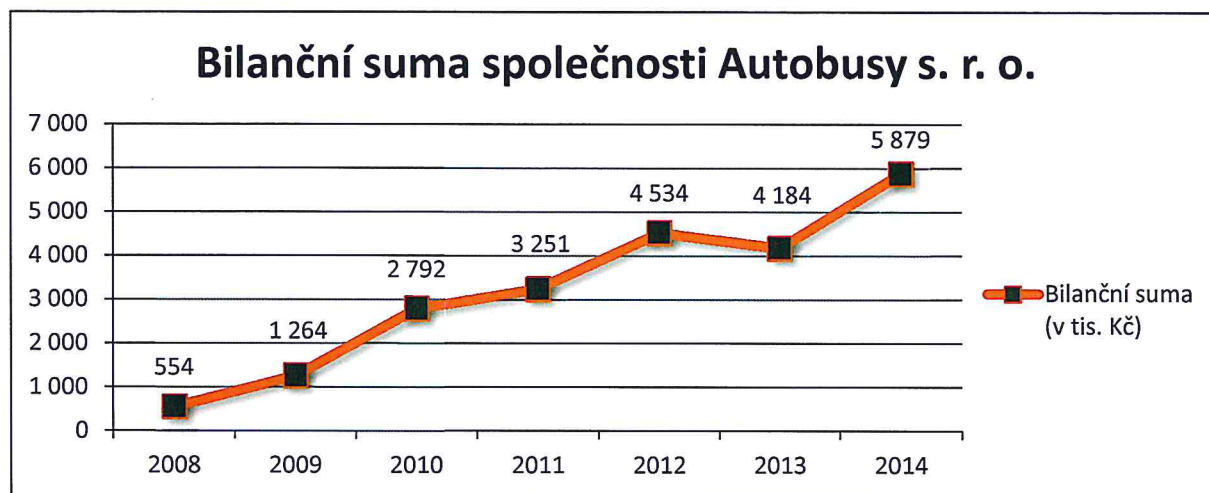
Obrázek č. 2: Výsledek hospodaření společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát společnosti Autobusy s. r. o., 2015.

Graf uvádí výši výsledků hospodaření po zdanění za roky 2008 až 2014. Nejvyššího výsledku 762 tis. Kč společnost dosáhla v roce 2012. Od tohoto roku výsledek hospodaření klesal, v roce 2014 společnost dosáhla dokonce záporného výsledku hospodaření.

Obrázek č. 3: Bilanční suma společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle rozvah společnosti Autobusy s. r. o., 2015.

Bilanční suma v jednotlivých letech vyjadřuje součet všech aktiv nebo pasiv. Z grafu je patrné, že objem aktiv společnosti se v letech 2008 až 2012 zvyšoval. V roce 2013 společnost prodala dlouhodobý majetek ve výši 1.505 tis. Kč, tím došlo k poklesu. Zůstatková cena tohoto majetku byla 1.469 Kč. V roce 2014 si společnost pořídila nové vozy, čímž došlo ke zvýšení hodnoty majetku společnosti.

4 Popis založení společnosti Autobusy s. r. o.

Nyní budou detailně rozebrány jednotlivé kroky, které musel zakladatel od založení do vzniku společnosti Autobusy podstoupit, a to na přelomu roku 2007 a 2008. Dále budou popsány povinnosti, jež vznikly společnosti po jejím vzniku.

4.1 Postup založení společnosti s ručením omezeným

Jednotlivé kroky založení společnosti se odvíjí od předmětu podnikání. Jelikož se společnost Autobusy s. r. o. zabývá autobusovou dopravou, je zapotřebí kromě obvyklých kroků zajistit prokázání odborné a finanční způsobilosti. Pro tento obor podnikání je podmiňující získat koncesní oprávnění.

4.1.1 Zakladatelská listina

Založení společnosti bylo dáno sepsáním zakladatelské listiny, jelikož má společnost pouze jednoho zakladatele. Listina musí být podepsána zakladatelem a podpis musí být ověřen. Zakladatelská listina musí mít formu notářského zápisu. Za sepsání zaplatil zakladatel notáře částku 5.355 Kč (včetně 19% DPH). Odměna notářky za sepsání notářského zápisu byla dána vyhláškou č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví.

Celková částka se skládá z následujících částí (bez DPH):

- 3.200 Kč za sepsání notářského zápisu s. r. o. (ze základu 200.000 Kč),
- 1.000 Kč za vydání dvou stejnopisů notářského zápisu,
- 150 Kč za ověření shody opisu s listinou,
- 100 Kč za vydání ověřeného výstupu z ISVS (Informační systémy veřejné správy),
- 50 Kč za úplatu účtovanou ČÚZK (Státní správa zeměměřičtví a katastru).

Zakladatelská listina společnosti Autobusy s. r. o. ze dne 17. 12. 2007 obsahuje tyto údaje:

- *společníci společnosti* – jediný společník, který je zakladatelem,
- *obchodní firma společnosti,*
- *sídlo společnosti,*
- *vznik a doba trvání společnosti* – založení na dobu neurčitou,
- *předmět podnikání společnosti* – silniční motorová doprava osobní,
- *základní kapitál a vklady společníků* – základní kapitál 200.000 Kč, společník se tímto zavázal splatit vklad do jednoho měsíce od podpisu této listiny na zvláštní účet

u peněžního ústavu, jenž za tímto účelem zřídí správce vkladu; správcem splaceného vkladu do vzniku společnosti se určuje zakladatel,

- *rezervní fond společnosti* – společnost jej vytvoří z čistého zisku, vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku, avšak ne více než 5 % z hodnoty základního kapitálu,
- *orgány společnosti* – valná hromada; statutárním orgánem je jednatel-společník,
- *jednání jménem společnosti* – jménem společnosti jedná jednatel samostatně,
- *obchodní podíl,*
- *zánik účasti společníka ve společnosti,*
- *zvýšení a snížení základního kapitálu,*
- *zrušení a zánik společnosti,*
- *ostatní ustanovení.*

K úpravě notářského zápisu společnosti Autobusy došlo dne 21. 8. 2014. Tento zápis měl formu rozhodnutí, kde se měnily jednotlivé části zakladatelské listiny tak, aby listina obsahovala údaje uvedené v zákoně o obchodních korporacích. Tuto povinnost měly všechny obchodní korporace splnit do 1. 7. 2014 a doručit ji rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin. Nově musí obsahovat: určení druhů podílů, označení podílů, určení počtu jednatelů a uvedení osoby znalce na ocenění nepeněžitého vkladu.

Tyto dokumenty jsou k nahlédnutí ve veřejném rejstříku, kde se nachází i sbírka listin. Veřejný rejstřík je upraven zákonem č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a vyhláškou č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek.

4.1.2 Splacení vkladu

Dalším krokem při založení společnosti Autobusy bylo založení bankovního účtu. Zakladatel se rozhodl pro Komerční banku a. s., kde uzavřel smlouvu, která je pojmenována: Smlouva o zřízení a vedení běžného účtu pro správu vkladu.

Na tento vzniklý účet zakladatel vložil celý vklad ve výši 200.000 Kč a zažádal si o potvrzení o složení vkladu. Potvrzení o vkladu slouží jako jeden ze zakladatelských dokumentů. Za vystavení potvrzení společnost zaplatila bance částku ve výši 500 Kč.

4.1.3 Odborná způsobilost

Předmět podnikání společnosti Autobusy s. r. o. spadá do přílohy č. 3 koncesované živnosti k zákonu č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Dle této přílohy je požadována odborná způsobilost podle § 8a zákona č. 111/1994 Sb. u silniční motorové dopravy nákladní provozované vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a osobní dopravy provozované vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče. Orgánem státní správy, který se vyjadřuje k žádosti o koncesi, je dopravní úřad. Dále je v příloze uvedeno, že společnost musí vykonávat svou činnost v souladu se zákonem č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009.

Odborná způsobilost k provozování silniční dopravy pro cizí potřeby má dva okruhy: nákladní doprava a osobní doprava. Zkouška se provádí pro každý druh dopravy zvlášť. Ke zkoušce se lze přihlásit na krajském úřadu, odboru dopravy a silničního hospodářství. Zkouška ve zvoleném druhu dopravy pak probíhá prostřednictvím testu z předmětů: občanské, obchodní, sociální a daňové právo, obchodní a finanční správa podniku, přístup na trh, technické normy a technická hlediska provozu, bezpečnost silničního provozu a dále vyřešení případové studie. Do 7 dnů od termínu konání zkoušky krajský úřad vyhotoví protokol o konání zkoušky a vyrozumí zkoušenou osobu o výsledku zkoušky. Jestliže osoba u zkoušky prospěla, je jí po zaplacení správního poplatku vydáno Osvědčení o prokázání odborné způsobilosti. V roce 2008 správní poplatek za vydání osvědčení činil 200 Kč.

Zakladatel společnosti Autobusy s. r. o. složil v roce 2008 zkoušku k provozování autobusové dopravy. Na začátku roku 2008, kdy probíhalo založení společnosti, bylo zapotřebí mít pro provozování mezinárodní dopravy kromě odborné způsobilosti splněné tři roky praxe v provozování vnitrostátní silniční dopravy. Podmínka praxe v provozování silniční dopravy se prokazovala předložením koncesní listiny. Jelikož tuto podmínku zakladatel společnosti nesplňoval, měl od dubna 2008 do února 2011 určeného odpovědného zástupce pro mezinárodní dopravu.

Novela živnostenského zákona č. 130/2008 zrušila podmínku tříleté praxe pro provozování mezinárodní silniční dopravy.

Pro nákladní dopravu, které se věnuje společnost od roku 2012, má společnost určeného odpovědného zástupce.

4.1.4 Finanční způsobilost

Společnost Autobusy má zákonnou podmínku mít finanční způsobilost, jelikož je její předmět podnikání v oblasti provozování silniční dopravy. Společnost prokazuje finanční způsobilost dopravnímu úřadu. Právním předpisem je zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě. Možnosti, jimiž se způsobilost prokazuje, uvádí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1071/2009. Toto nařízení dále vymezuje požadavky na výkon povolání podnikatele v silniční dopravě.

Společnost Autobusy s. r. o. musí splňovat tyto požadavky:

- být řádně a trvale usazena v členském státě,
- mít dobrou pověst,
- být finančně způsobilá,
- vykazovat požadovanou odbornou způsobilost.

V případě zažádání o finanční způsobilost musí žadatel předložit zahajovací rozvahu a podat písemnou žádost o vydání dokladu prokazujícího splnění podmínky finanční způsobilosti dopravce. V této žádosti se uvádí:

- *údaje o dopravci* – v případě právnické osoby její obchodní název, sídlo, IČO,
- *druh dopravy* – zdali se jedná o silniční motorovou dopravu nákladní nebo osobní, popřípadě o oba typy,
- *seznam vozidel* – SPZ, typ vozidla, největší povolená hmotnost v kg, počet míst pro přepravu osob včetně řidiče, rok výroby nebo datum první registrace,
- *označení příloh, které prokazují finanční způsobilost,*
- *datum, místo a podpis žadatele.*

Doprovce musí dokazovat, že každým rokem (nejpozději do 31. července) disponuje kapitálem a rezervami ve výši nejméně 9.000 euro, je-li používáno jediné vozidlo, a 5.000 euro za každé další užívané vozidlo. Tyto částky jsou přepočítávány na Kč podle měnových kurzů zveřejněných v Úředním věstníku Evropské unie. Pro rok 2015 činí částky 247.518 Kč pro jedno vozidlo a 137.510 Kč pro každé další. Dopravce má také možnost prokázat finanční způsobilost předložením potvrzení, jako je bankovní záruka nebo pojištění, včetně pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání poskytnutého jednou nebo více bankami nebo jinými finančními institucemi včetně pojišťoven, které za dopravce společně a nerozdílně ručí, pokud jde o finanční částky výše uvedené.

Zahajovací rozvaha obsahuje v aktivech majetek a v pasivech závazky, jež existují k okamžiku sestavování. V pasivech se zachycuje základní kapitál. V souvislosti se založením a vznikem společnosti vznikají výdaje. Do výdajů patří soudní a správní poplatky, výdaje na pracovní cesty, odměny za zprostředkování, poradenské služby a nájemné. Mezi výdaje nepatří výdaje na pořízení dlouhodobého majetku, zásob a reprezentace. Pokud hodnota těchto výdajů překročí limit pro zařazení do dlouhodobého nehmotného majetku podle zákona o daních z příjmů, evidují se jako zřizovací výdaje (účet 011). Jestliže výdaje nepřekročí limit, účtují se do nákladů. V zahajovací rozvaze se náklady obvykle uvádějí jako náklady příštích období (účet 381). Tyto závazky však před jejich uznáním právně neexistují, účtováno o nich může být až po vzniku společnosti a jejich uznání.

Zakladatel společnosti podal Žádost o vydání dokladu prokazujícího splnění podmínky finanční způsobilosti dopravce, kde jako přílohu uvedl potvrzení, jež je jištěno pojistnou smlouvou u pojišťovny Slavia. Zakladatel tedy nedokládal zahajovací rozvahu.

4.1.5 Koncese

Zakladatel společnosti podal žádost o koncesi dne 2. 1. 2008 u místně příslušného živnostenského úřadu v Klatovech. K této žádosti musel zakladatel doložit:

- notářský zápis,
- osvědčení o odborné způsobilosti,
- souhlas s umístěním sídla,
- potvrzení finanční způsobilosti,
- čestné prohlášení,
- čestné prohlášení odpovědného zástupce,
- výpis z rejstříku trestů.

Živnostenský úřad poté zaslal společnosti Vyrozumění účastníka před vydáním rozhodnutí. Dne 17. 1. 2008 živnostenský úřad vydal společnosti Rozhodnutí o koncesi. Zapsána do živnostenského rejstříku byla společnost dne 18. 1. 2008. Koncese se uděluje na dobu neurčitou. Poté byla zakladateli společnosti vydána Koncesní listina. Vznik práva provozovat živnost vznikl dnem zápisu do obchodního rejstříku, a to 4. 2. 2008. Identifikační číslo osoby (IČO) bylo zapsáno dne 4. února 2008.

Společnost má dále živnostenské oprávnění k živnosti volné ohlašovací, kde oprávnění vzniklo dne 23. dubna 2013.

4.1.6 Kolková známka

Poté bylo zapotřebí koupit kolkovou známku. Jde o ceninu, která slouží k úhradě správních poplatků institucí veřejné a státní správy. V České republice jsou vydávány v hodnotě 1, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, 1000,- Kč, jsou odlišené barvou a mají několik ochranných prvků. Znamky lze koupit na pobočkách České pošty. Zakladatel byl povinen si koupit kolky za 5.000 Kč.

4.1.7 Zápis do obchodního rejstříku

Návrh na zápis do obchodního rejstříku zakladatel podal u příslušného rejstříkového soudu – Krajský soud v Plzni. Návrh na zápis musí být podepsán jednatelem a podpis musí být úředně ověřen. Zde zakladatel zaplatil kolkovými známkami.

Zakladatel musel při podání návrhu doložit:

- zakladatelskou listinu,
- potvrzení o složení vkladu společnosti,
- oprávnění k podnikatelské činnosti – koncesi,
- souhlas vlastníka prostor sídla společnosti,
- výpis z rejstříku trestů jednatele společnosti,
- čestné prohlášení jednatele.

Zakladatel společnosti Autobusy obdržel od rejstříkového soudu Rozhodnutí o zápisu, které bylo doručeno do sídla společnosti. Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku dne 4. 2. 2008. Od tohoto dne společnost Autobusy s. r. o. vzniká a má povinnost vést účetnictví. Rejstříkový soud přidělil společnosti IČO, které musela sdělit živnostenskému úřadu.

Posledním krokem zakladatele byla návštěva Komerční banky. Na základě výpisu z obchodního rejstříku banka otevřela společnosti standardní typ účtu. Od této chvíle může společnost disponovat penězi na účtu. Poté společnost písemně obdržela PIN a zakladatel si musel jít do banky vyzvednout platební kartu.

4.2 Povinnosti podnikatele po vzniku společnosti

Když podnikatel úspěšně projde všemi kroky, jež je nutné splnit od založení po vznik společnosti, vznikají další povinnosti. Ty se týkají především registrace u finančního úřadu, zdravotní pojišťovny a České správy sociálního zabezpečení. Společnost se musí ze zákona přihlásit k zákonnému pojištění odpovědnosti zaměstnavatele.

4.2.1 Povinnosti vůči finančnímu úřadu

Přímé daně

Přihlášku k registraci právnické osoby musela společnost Autobusy s. r. o. podat do 30 dní podle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Registrace se musela provést u místně příslušného finančního úřadu, tedy u finančního úřadu v Klatovech. Pomocí této přihlášky se lze registrovat k dani z příjmů právnických osob, k dani silniční, k dani z příjmů jako plátce daně z příjmů ze závislé činnosti. Plátce daně je povinen podat přihlášku k registraci u správce daně nejpozději do patnácti dnů od vzniku povinnosti srážet daň nebo zálohy na ni nebo daň vybírat. Společnost obdržela od finančního úřadu Osvědčení o registraci daně společně s daňovým identifikačním číslem (DIČ). Tiskopis přihlášky k registraci pro právnické osoby je uveden v příloze A.

Nepřímé daně

Společnost se rozhodla k dobrovolné registraci k dani z přidané hodnoty. Plátcem DPH se společnost stala dnem následujícím po dni oznámení rozhodnutí o registraci. Registrace společnosti je platná od 6. 2. 2008. Tiskopis přihlášky k registraci k dani z přidané hodnoty je v příloze B.

4.2.2 Povinnosti vůči zdravotní pojišťovně

Do 8 dnů měla povinnost společnost přihlásit svého zaměstnance u zdravotní pojišťovny, u které je pojištěn. V roce 2008 měla společnost pouze jednoho zaměstnance. Zde se dále musí nahlásit jakákoliv změna nebo příjem zaměstnanců. I tato oznámení musí být provedena do 8 dnů od vzniku skutečnosti pomocí formulářů.

Tímto se zaměstnavatel stává plátcem pojistného svých zaměstnanců. Zaměstnavatel předkládá Přehled o platbě pojistného.

4.2.3 Povinnosti vůči České správě sociálního zabezpečení

Do 8 dnů musela společnost přihlásit zaměstnance u místně příslušné správy sociálního zabezpečení. Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) se řídí sídlem společnosti. Dne 1. 1. 2009 vešla v platnost novela, jež přinesla například následující změnu: zaniklo rozdělování zaměstnavatelů na malé organizace do 25 zaměstnanců a organizace nad 25 zaměstnanců.

Pojistné na sociální zabezpečení

Společnosti vznikla povinnost vypočítat pojistné, které je povinen platit zaměstnanec, a srazit mu jej ze mzdy. Toto pojistné je nutné odvést společně s pojistným, jež společnost musí platit sama za zaměstnance. Částky pojistného platí společnost měsíčně a jsou splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. V této lhůtě je společnost povinna zaslat Přehled o výši pojistného s požadovanými údaji.

Důchodové pojištění

Zaměstnavatel má povinnost odvádět pojistné za své zaměstnance ve stanovené výši, dále pak každý rok vyhotovit Evidenční list důchodového pojištění (ELDP) za své zaměstnance a oznámit odchod svého zaměstnance do důchodu příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ).

Nemocenské pojištění

Zaměstnavatel má povinnost podat formulář za zaměstnance pomocí předepsaného formuláře Oznámení o nástupu do zaměstnání (nebo skončení zaměstnání). Společnost musí srazit pojistné zaměstnanci ze mzdy a odvést společně s pojistným, které musí platit sama, na účet příslušné OSSZ. Pojistné je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.

Dále zaměstnavatel přijímá od zaměstnanců žádosti o dávky nemocenského pojištění, pokud jim vznikla dočasná pracovní neschopnost. K této žádosti zaměstnavatel připojí vyplněný tiskopis Příloha žádosti o dávku nemocenského pojištění a vše neprodleně předá příslušné OSSZ. Zaměstnanci je prvních 14 dnů dočasné pracovní neschopnosti vyplácena tzv. náhrada mzdy. Zaměstnavatel poskytuje nemocnému náhradu mzdy za pracovní dny od čtvrtého pracovního dne. Společnost je povinna vypočítat náhradu mzdy z průměrného výdělku.

4.2.4 Zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele

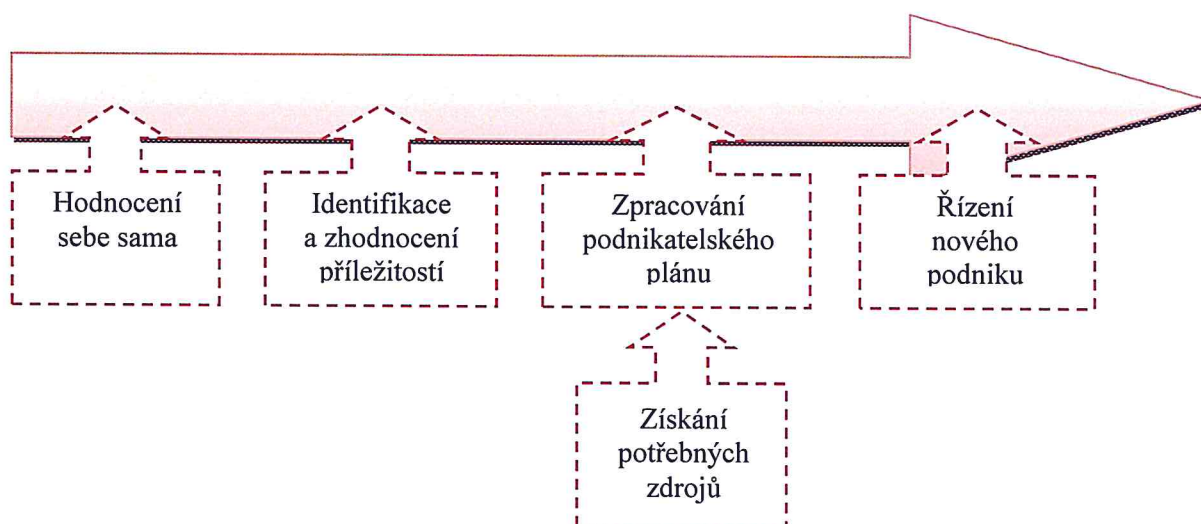
Společnost Autobusy s. r. o. byla ze zákona povinna přihlásit se k zákonnému pojištění pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnanci při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Pojištění vzniká ze zákona, pokud společnost zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance. Pojistná smlouva se neuzavírá. Pojištění vzniká dnem uzavření prvního pracovněprávního vztahu u zaměstnavatelů. Pojištění se nevztahuje na členy dozorčích rad, statutárních orgánů, jednatele a společníky. Zákonné pojištění má společnost sjednána u Kooperativa pojišťovna a. s. Oznámení musí společnost provést prostřednictvím elektronického formuláře nebo vyplněním formuláře ve formátu PDF, který je nutné zaslat písemnou formou. Formulář Příhláška k pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání je uveden v příloze C. Pojistné platí společnost za každé čtvrtletí. Podmínky a sazby pojištění odpovědnosti zaměstnavatele se řídí vyhláškou ministerstva financí č. 125/1993 Sb., podmínky a sazby ZPOZ za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

5 Metodika založení společnosti s ručením omezeným

Tato metodika založení společnosti s ručením omezeným je platná od roku 2014, kdy došlo k rekodifikaci práva, jež upravuje obchodní korporace. Metodika je platná i pro rok 2015.

Procesu založení společnosti by měla předcházet podnikatelská myšlenka. Aby se stalo podnikání úspěšným, je dobré si vypracovat podnikatelský plán, kde budou definovány hrozby, příležitosti, silné a slabé stránky podniku a kde bude provedena analýza rizik. Důležitou součástí plánu je stanovení cílů a způsobu jejich dosažení. Dále je potřeba vytvořit finanční plán, který určí objem investic nezbytných pro podnik.

Obrázek č. 4: Aspekty rozhodovacího procesu o založení vlastního podniku



Zdroj:vlastní zpracování dle Koráb, Mihalisko, 2005.

Podle Korába a Mihaliska (2005) by mělo být prvním krokem rozhodovacího procesu zhodnocení sebe sama. Každý by měl dokázat uvědomit si své klady a přednosti a na nich postavit podnikání. Nejtěžším krokem je identifikace a zhodnocení příležitostí. Zdrojem příležitostí mohou být např. zákazníci, obchodní partneři nebo aktéři distribučního kanálu. Třetím krokem je zpracování podnikatelského plánu pro nový podnik. Plán je zapotřebí sestavit pečlivě a kvalitně. Součástí tohoto kroku je zajištění potřebných zdrojů pro financování podniku. Posledním krokem je vlastní řízení nově založeného podniku.

Před založením společnosti by měl každý podnikatel zvážit název společnosti s ručením omezeným. V případě, že by soud zamítl název společnosti, zakladatel tak přijde o veškeré vynaložené náklady a poplatky musí uhradit znovu.

Název musí splňovat ustanovení nového občanského zákoníku:

- musí odlišit právnickou osobu od jiné právnické osoby,
- nesmí být klamavý,
- nesmí obsahovat příznačný prvek jiné právnické osoby.

Dále je zapotřebí mít stanovené: sídlo společnosti, předmět podnikání, jednatele a společníka společnosti, výši základního kapitálu. Jestliže má podnikatel všechny uvedené informace rozmyšlené, může začít se založením společnosti. Informace by měly být zohledněny již v podnikatelském plánu.

Společenská smlouva

Nejprve je nutné oslovit notáře a domluvit si s ním schůzku, kde bude sepsán zakladatelský dokument ve formě notářského zápisu. Společenská smlouva se sepisuje u více společníků, zakladatelská listina pouze u jediného společníka. Společník musí doložit u notáře platný doklad totožnosti a zaplatit poplatek za sepsání zápisu.

Společenská smlouva obsahuje tyto údaje:

- firmu společnosti,
- sídlo společnosti,
- předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- určení společníků společnosti – jejich jména a bydliště nebo sídla,
- určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojenými,
- výši vkladů připadajících na podíly,
- výši základního kapitálu,
- počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost,
- vkladovou povinnost zakladatelů,
- určení správce vkladů,
- u nepeněžitého vkladu jeho popis, ocenění a částku, určení osoby znalce, který provede jeho ocenění.

Souhlas s umístěním sídla společnosti

Dalším krokem, jenž musí zakladatel učinit, je zajištění souhlasu vlastníka nemovitosti s umístěním sídla společnosti. Tento písemný souhlas musí mít ověřený podpis vlastníka nemovitosti. Vlastník má právo vyžadovat Notářský zápis o založení společnosti.

Živnostenské oprávnění

Pokud to předmět podnikání vyžaduje, je zapotřebí navštívit živnostenský úřad. Zakladatel s sebou musí donést notářský zápis, souhlas vlastníka nemovitosti, platný doklad totožnosti a hotovost na zaplacení správního poplatku. Pokud chce zakladatel podnikat v řemeslných, vázaných nebo koncesovaných předmětech podnikání, bude potřeba, aby se na úřad dostavil i odpovědný zástupce. Pokud se odpovědný zástupce nemůže dostavit, stačí donést na úřad Prohlášení odpovědného zástupce s ověřeným podpisem a jeho doklady o vzdělání a praxi.

Koncese

Žádost o koncesi lze podat u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu na území České republiky. Podnikatel má na výběr z několika možností, jak podat žádost – osobně, zaslat poštou, elektronicky nebo osobně prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

Při podání žádosti musí podnikatel doložit následující:

- žádost o koncesovanou živnost,
- výpis z evidence trestů,
- doklad o založení právnické osoby,
- doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, v nichž má společnost sídlo,
- prohlášení odpovědného zástupce, jehož podpis musí být úředně ověřen,
- doklad prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce,
- doklad o zaplacení správního poplatku ve výši 1.000 Kč.

Živnostenský úřad poté zašle žadateli Vyrozumění účastníka před vydáním rozhodnutí.

Pokud by živnostenský úřad zjistil, že nejsou splněny náležitosti žádosti o koncesi, vyzval by žadatele k odstranění závad v přiměřené lhůtě, kterou stanoví a kterou může rovněž prodloužit. Řízení se zastaví, pokud žadatel závady neodstraní. Pokud ale žadatel nesplňuje všeobecné a zvláštní podmínky, pak úřad žádost zamítne. Žadatel může podat odvolání do 15 dnů ode dne oznámení o zamítnutí žádosti nebo o zastavení řízení.

Sankce za porušení povinností při provozování živnosti ve formě pokuty jsou uvedené v § 61–63 živnostenského zákona. Živnostenské oprávnění může být pozastaveno nebo zrušeno na základě případů stanovených v § 58.

Živnostenský úřad má po podání žádosti 30 dnů na rozhodnutí o koncesi. Do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese provede úřad zápis do živnostenského rejstříku a společnosti vydá výpis.

Živnostenské oprávnění vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku. Pokud by nepodala společnost návrh na zápis do 90 dnů ode dne doručení výpisu, úřad by poznamenal tuto skutečnost do spisu.

Živnost volná

U živnosti volné není potřebné ustanovovat odpovědného zástupce. Ohlášení živnosti lze učinit stejnými možnostmi jako u žádosti o koncesi. Do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení je živnostenský úřad povinen provést zápis do živnostenského rejstříku a vydat podnikateli výpis.

V ohlášení musí právnická osoba uvést tyto údaje:

- obchodní firmu nebo název, sídlo,
- předmět podnikání s uvedením oborů činností podle přílohy č. 4 živnostenského zákona,
- provozovnu nebo provozovny, ve kterých bude provozování živnosti zahájeno.

Ohlašovatel předkládá tyto doklady:

- ohlášení živnosti na příslušném formuláři,
- doklad o tom, že právnická osoba byla zřízena nebo založena,
- doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, v nichž má právnická osoba sídlo,
- doklad o zaplacení správního poplatku.

Živnost vázaná a řemeslná

Odborná způsobilost pro vázané živnosti je stanovena přílohou č. 2 živnostenského zákona nebo je upravena zvláštními právními předpisy uvedenými v této příloze. Odborná způsobilost musí být prokázána dokladem o uznání odborné kvalifikace vydaným Ministerstvem průmyslu a obchodu podle zákona o uznávání odborné kvalifikace.

Odborná způsobilost pro řemeslné živnosti se prokazuje např. dokladem o řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příslušném oboru vzdělání, dále pak

dokladem o řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou, vyššího odborného vzdělání, vysokoškolského vzdělání a uznání odborné kvalifikace.

Možnosti, jak ohlásit živnost vázanou nebo řemeslnou, jsou stejné jako v případě žádosti o koncesi. I u těchto typů ohlašovacích živností má živnostenský úřad povinnost provést zápis do živnostenského rejstříku do 5 pracovních dnů ode dne doručení ohlášení a vydat výpis.

V ohlášení se uvádí tyto údaje:

- obchodní firma nebo název, sídlo,
- údaje o odpovědném zástupci, jehož prostřednictvím je živnost provozována – jméno, příjmení, státní občanství, bydliště, rodné číslo, datum narození a místo narození,
- u živnosti vázané předmět podnikání v souladu s přílohou č. 2, u živnosti řemeslné předmět podnikání v souladu s přílohou č. 1,
- provozovnu nebo provozovny.

Ohlašovatel živnosti vázané/řemeslné dokládá:

- ohlášení živnosti na příslušném formuláři,
- doklad o tom, že právnická osoba byla zřízena nebo založena,
- doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor,
- prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce,
- doklad prokazující odbornou způsobilost odpovědného zástupce,
- doklad o zaplacení správního poplatku.

Splacení vkladu

Mezitím než zakladatel obdrží Výpis z živnostenského rejstříku, měl by dojít do banky a splatit základní kapitál. V bance je potřeba doložit notářský zápis, souhlas vlastníka nemovitosti a doklad totožnosti. O splacení vkladu vydá banka potvrzení, které je potřeba doložit jako přílohu k návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Zápis do obchodního rejstříku

Dále je zakladatel povinen si opatřit kolek ve výši 6.000 Kč. Nyní by měl zakladatel mít veškeré dokumenty, jež jsou potřebné doložit. Návrh na zápis, změnu nebo výmaz zápisu ve veřejném rejstříku, které provádí soud, musí být podány prostřednictvím elektronicky vyplněného tzv. inteligentního formuláře. Tato povinnost je v souladu s § 18 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a nařízení vlády

č. 351/2013 Sb. Náležitosti inteligentního formuláře upravuje vyhláška č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku. Tato vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 1. 2014. Formulář v listinné podobě musí mít ověřený podpis žadatele.

Inteligentní formulář je rozdělen do tří částí. V první části musí zakladatel vybrat příslušný rejstříkový soud, který je určen místní příslušností. Druhá část se věnuje navrhovateli. Ve třetí části se uvádí údaje o subjektu.

K návrhu na zápis do obchodního rejstříku je zapotřebí doložit tyto přílohy:

- notářský zápis,
- čestné prohlášení jednatele s ověřeným podpisem,
- výpis z rejstříku trestů – není povinné,
- souhlas vlastníka nemovitosti s ověřeným podpisem,
- prohlášení správce vkladu,
- potvrzení banky o splacení základního kapitálu,
- výpis z živnostenského rejstříku – není povinné, jestliže zakladatel sdělí kód ID, jenž je uveden na výpisu,
- katastr nemovitostí – není povinné,
- souhlas se zápisem své osoby do obchodního rejstříku.

Tyto dokumenty v originálech nebo ověřených kopiích podá na podatelně u příslušného obchodního soudu, kde poté obdrží kopii s razítkem s datem přijetí, počtem příloh a potvrzení, že je na návrhu kolek v požadované výši. Jestliže je návrh na zápis společnosti podán v souladu se zákony a vyhláškami, je soud povinen do pěti pracovních dnů společnost zapsat do obchodního rejstříku. Rejstříkový soud o provedeném zápisu vyrozumí žadatele zasláním výpisu z veřejného rejstříku obsahující zápis. Pokud má žadatel datovou schránku, je výpis zaslán do ní, jinak se zasílá písemnou formou.

K odmítnutí návrhu na zápis dojde, jestliže byl návrh podán osobou, která k návrhu není oprávněna, nebyl podán předepsaným způsobem, neobsahuje všechny předepsané náležitosti, je nesrozumitelný nebo neurčitý, nebyly k němu připojeny listiny o zapisovaných skutečnostech nebo je účel zakládání právnické osoby v rozporu s občanským zákoníkem. Ode dne doručení návrhu vydá soud ve lhůtě tří dnů usnesení, jímž vyzývá navrhovatele k odstranění vad nebo k doplnění chybějících listin.

Po obdržení výpisu z obchodního rejstříku může zakladatel jít do banky, která uvolní složený základní kapitál. Jednatel obdrží na adresu trvalého bydliště přístupové údaje k datové schránce společnosti, jež je zřizována automaticky po zapsání subjektu do obchodního rejstříku.

Jestliže byly veškeré kroky při založení společnosti podstoupeny úspěšně, vznikla nová společnost s ručením omezeným. Po vzniku společnosti je potřeba provést následující podání:

- přihlásit k registraci poplatníka k dani z příjmů právnických osob u správce daně do 15 dnů,
- přihlásit zaměstnance u správy sociálního zabezpečení do 8 dnů,
- přihlásit zaměstnance u jimi zvolených zdravotních pojišťoven do 8 dnů,
- podat přihlášku k povinnému úrazovému pojištění za zaměstnance (jestliže zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance) bez zbytečného odkladu.

Těmto povinnostem se více věnuje předchozí kapitola o povinnostech společnosti Autobusy po vzniku společnosti. Dále je plátcе daně z příjmů povinen podat přihlášku k registraci plátce daně z příjmů nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy mu vznikla povinnost vykonávat úkony v souvislosti s jeho postavením plátce daně. Pokud dojde ke změně údajů, které je daňový subjekt povinen uvádět při registraci, je povinen tuto změnu oznámit správci daně do 15 dnů ode dne, kdy nastala. Oznámení změny provede daňový subjekt prostřednictvím tiskopisu Oznámení o změně registračních údajů. Jsou-li dány důvody, lze případně požádat o zrušení registrace prostřednictvím tiskopisu Žádost o zrušení registrace. Nový poplatník daně silniční je povinen podat přihlášku k registraci k dani silniční ve lhůtě splatnosti nejbližší zálohy na daň. Pokud má daňový subjekt datovou schránku nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen činit podání pouze datovou zprávou.

Jestliže daňový subjekt nepodá daňové přiznání, dodatečné daňové přiznání, hlášení, vyúčtování, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování, nebo učiní po stanovené lhůtě, vzniká mu povinnost zaplatit pokutu za opožděné tvrzení daně ve výši a za podmínek stanovených v § 250 daňového řádu. Pokud daňový subjekt nepodá řádné nebo dodatečné daňové tvrzení ani na výzvu správce daně, je správce daně oprávněn vyměřit daň podle pomůcek uvedených v § 145 daňového řádu. Pokud daňový dlužník nezaplatí daň nebo zálohy na daň včas, je povinen platit z dlužné částky úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu.

6 Porovnání založení společnosti s. r. o. v roce 2008 a v roce 2015

Tato část se zaměří na vývoj poplatků za jednotlivé služby, které je společnost povina zaplatit při založení společnosti u notáře, v bance, u živnostenského úřadu a obchodního soudu. Poté budou porovnány povinnosti mezi sledovanými roky.

6.1 Výše poplatků vznikající při založení společnosti s ručením omezeným

Dne 1. 7. 2008 nabyla platnosti novelizace živnostenského zákona. Správní poplatky jsou upraveny v zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Před novelizací byl vybírán poplatek ve výši 1.000 Kč za každý předmět podnikání a 2.000 Kč za žádost o koncesi. Výše správních poplatků platných v roce 2015, které jsou vybírány příslušnými institucemi, je:

- 30 Kč za každý ověřený podpis,
- 1.000 Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání,
- 1.000 Kč za přijetí žádosti o koncesi,
- 500 Kč za vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro koncesovanou živnost.

Ověřit podpis lze i u notáře, ovšem ten si bude účtovat částku vyšší o DPH.

Poplatek za první zápis společnosti do obchodního rejstříku se řídí zákonem č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. S účinností od 1. 9. 2011 byla schválena novela zákona, a tím došlo k navýšení soudních poplatků v řízení před obchodním rejstříkem. Do 31. 8. 2011, tedy i v roce 2008, se platila částka za první zápis ve výši 5.000 Kč, za změny nebo doplnění zápisu částka 1.000 Kč. Od 1. 9. 2011 jsou vybírané tyto částky:

- 6.000 Kč za první zápis společnosti do obchodního rejstříku,
- 12.000 Kč za první zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku,
- 2.000 Kč za změny nebo doplnění zápisu u podnikatele.

Poplatek za sepsání notářského zápisu se odvíjí od základního kapitálu společnosti. Pro roky 2014 a 2015 je minimální základ za sepsání zápisu ve výši 4.000 Kč. Další poplatky u notáře se odvíjejí od počtu vydaných stejnopisů, kdy se platí za každou započatou stranu vydaného textu. V případě ověření shody opisu s listinou se platí za každou započatou stranu listiny. V roce 2008 zakladatelská listina společnosti Autobusy s. r. o. měla 5 stran. Kdyby byla založena stejná společnost v roce 2015, zakladatelská listina by měla pouze 3 strany.

Za sepsání listiny stejné společnosti v roce 2015 se základním kapitálem 20.000 Kč by společnost zaplatila notáři částku ve výši 6.038 Kč (včetně DPH).

V případě poplatku za vystavení potvrzení o složení vkladu se u Komerční banky částka nezměnila, i v roce 2015 je vybírán poplatek ve výši 500 Kč.

Následující tabulka a graf uvádí porovnání vybraných poplatků na založení společnosti v roce 2008 a 2014, které mají stejný předmět podnikání.

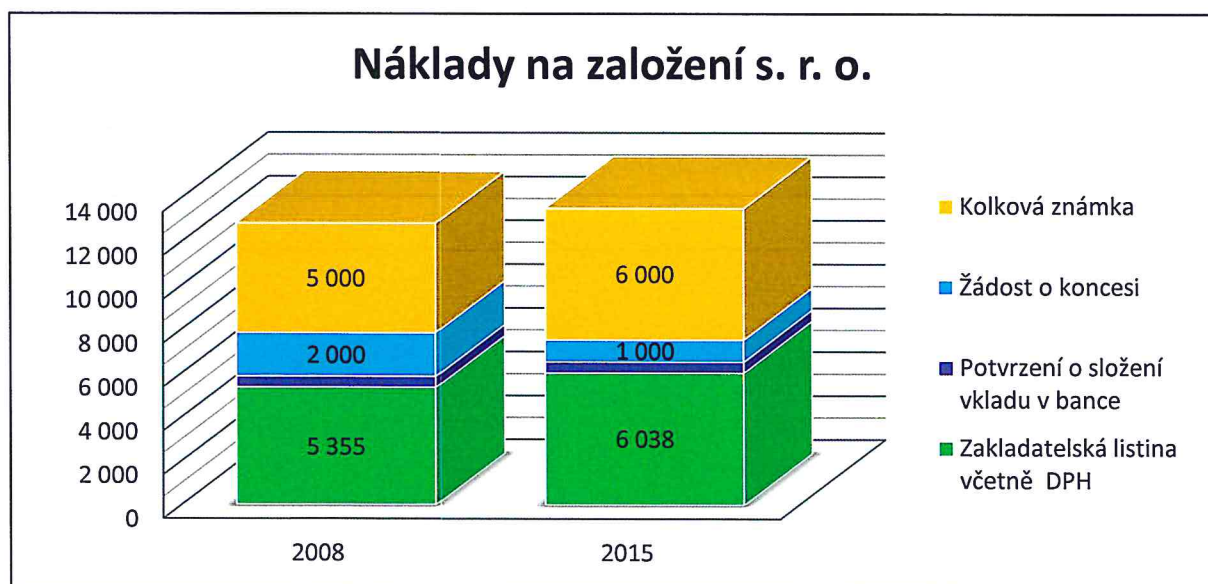
Tabulka č. 3: Náklady vzniklé při založení s. r. o. v roce 2008 a 2015 (v Kč)

Rok	2008	2015
Zakladatelská listina včetně DPH	5 355	6 038
Potvrzení o složení vkladu v bance	500	500
Žádost o koncesi	2 000	1 000
Kolková známka	5 000	6 000
Celkem náklady	12 855	13 538

Zdroj: vlastní zpracování, 2015.

Přestože u některých poplatků došlo k jejich snížení a u některých naopak k zvýšení, je z tabulky patrné, že na založení společnosti v roce 2015 bylo vynaloženo více nákladů. U poplatku za sepsání zakladatelské listiny je nutné započítat i DPH, jelikož společnost nemá nárok na jeho odpočet, i když se po vzniku společnosti stane plátcem DPH. Základní sazba DPH byla v roce 2008 19 %, od roku 2013 je sazba ve výši 21 %.

Obrázek č. 5: Náklady vzniklé při založení s. r. o. v roce 2008 a 2015 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování, 2015.

6.2 Povinnosti při založení společnosti s ručením omezeným v roce 2008 a 2015

Zakladatelská listina

V roce 2008 notář vydával ověřený výstup z ISVS, tedy výpis z katastru nemovitostí, který již není potřeba dokládat. Další změnou byla vydání dvou stejnopisů zakladatelské listiny, jež se dokládaly na obchodní rejstřík. V roce 2015 se dokládá pouze jeden stejnopis. Dříve byla zakladatelská listina obsahově delší, došlo tedy ke zkrácení textu, který musí obsahovat.

Složení vkladu v bance

V roce 2015 již není potřeba donést výpis z obchodního rejstříku, jak tomu bylo v roce 2008. Banka si tento dokument stahuje z portálu justice. Od listopadu 2014 banka zasílá do týdne od aktivace standardního účtu platební kartu poštou.

Živnostenské oprávnění

V roce 2008 se musel zakladatel osobně dostavit na příslušný živnostenský úřad. Každý předmět podnikání měl svůj list a byl tištěn na šablonu uvedenou v příloze E a F. Živnostenský úřad vydával Rozhodnutí o koncesi. Od 1. 7. 2008 úřad vydává Výpis z živnostenského rejstříku, kde jsou uvedeny všechny předměty podnikání, které jsou tisknuty na čisté listy papíru. Když obchodní rejstřík přidělil společnosti IČO, musela jej společnost sdělit živnostenskému úřadu.

Novely živnostenského zákona nabyly účinnosti v roce 2008, 2010 a poslední v roce 2012.

V roce 2015 lze navštívit kterýkoliv živnostenský úřad, kde lze doložit kopie a k nahlédnutí originály dokládajících dokumentů. Při podání žádosti o koncesi se již nedokládá čestné prohlášení a výpis z rejstříku trestů. IČO je živnostenskému úřadu zasláno a není potřeba, aby společnost tuto informaci sdělovala.

Zápis do obchodního rejstříku

V roce 2008 existoval pouze tištěný formulář, na nějž se zapisovaly veškeré údaje o společnosti s ručením omezeným. Tento formulář společně s přílohami (notářský zápis, živnostenský list, prohlášení správce vkladu, souhlas manžela/ky o použití peněžních prostředků, nájemní smlouvu k sídlu společnosti, výpis z katastru nemovitostí, čestné prohlášení jednatelů, výpis z rejstříku trestů, potvrzení banky o splacení vkladu) se musel doručit soudu dvojmo. Druhé vyhotovení bylo určeno pro sbírku listin.

V roce 2015 musí být formulář návrhu vyplněn elektronicky. Pro některé zakladatele může být tato skutečnost zjednodušením, pro některé naopak přítěží. Formulář s přílohami se podává na podatelnu pouze v jednom vyhotovení. Obchodní rejstřík si listiny do sbírky listin převede sám. Druhou možností je tyto dokumenty naskenovat a do sbírky listin zaslat e-mailem. Zakladatel již nemá povinnost dokládat: výpis z rejstříku trestů, souhlas manžela/ky, výpis z katastru nemovitostí a výpis z živnostenského rejstříku. Obchodní rejstřík si sám zajistí potřebné údaje. Příslušný soudní úředník ve lhůtě 5 dnů rozhodne ve věci zápisu společnosti, a to přímým zápisem.

Další novinkou, která by měla být aplikována od května nebo června roku 2015, je provedení zápisu do obchodního rejstříku tzv. přímým zápisem, jenž smí provést notář. Pro zakladatele to znamená urychlení a zjednodušení procesu. Notář zajistí i vydání nového výpisu z obchodního rejstříku a uloží požadované listiny do sbírky listin. Notář provede zápis za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky. Zápis může provést pouze ten notář, který sepsal notářský zápis.

Registrace u správce daně

V roce 2008 registrace společnosti k dani z příjmu nebo k DPH mohla trvat i několik hodin strávených na úřadě. Registrace se vyplňovala na místě pod dohledem odpovědného pracovníka, jenž přihlášku poté převzal. Finanční úřad měl lhůtu 30 dnů na zaslání vyřízené písemné registrace. Od roku 2011 společnost již neobdrží Osvědčení o registraci daně, ale Rozhodnutí o registraci. Dle zákona o daních z příjmů § 39a je poplatník daně z příjmů právnických osob povinen podat přihlášku k registraci k dani z příjmů právnických osob u příslušného správce daně do 15 dnů od svého vzniku. Tato změna nabyla účinnosti od roku 2011, kdy vešel v účinnost Daňový řád.

V roce 2015 již je systém digitalizován a používají se elektronické formuláře. Od 1. 1. 2015 se rozšířila povinnost komunikovat se správcem daně elektronicky. Daňový subjekt nebo jeho zástupce, který má zpřístupněnu datovou schránku nebo má zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen učinit podání pouze elektronicky. Datovou zprávou se musí učinit podání v případech: Přihlášky k registraci, Oznámení o změně registračních údajů, Řádného daňového přiznání a dodatečného daňového přiznání, Hlášení a vyúčtování. Za nedodržení této povinnosti může správce daně uložit pokutu ve výši 2.000 Kč.

Povinnost datové schránky

Datová schránka svoji činnost zahájila dne 1. července 2009. O čtyři měsíce později se stala povinnou pro orgány státní moci a právnické osoby, tedy i pro společnost Autobusy s. r. o. Informační systém datových schránek byl zaveden zákonem č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Datovou schránku zřizuje ministerstvo vnitra bezodkladně poté, co se dozví o vzniku nového subjektu. Společnost za těchto skutečností nemusela žádat o zřízení. Vygenerované přístupové údaje následně obdržela od poštovní přepravy. Společnost Autobusy s. r. o. využívá datovou schránku na komunikaci především s krajským úřadem, Českou správou sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovnou, finančním úřadem a Ministerstvem dopravy.

Ostatní změny

Státní úřady jsou informačně propojeny a není nutné hlásit změny sídla společnosti, názvu společnosti, jednatele a změnu trvalého bydliště na každém úřadu. Pokud je informován Obchodní rejstřík, automaticky dává centrálním registrem informaci o změně dalším úřadům.

Dne 1. 1. 2014 vešel v platnost Jednotný registrační formulář pro právnické osoby. Tento formulář je použitelný pro finanční úřad, živnostenský úřad, úřad práce, Českou správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovnu. K tomuto formuláři dále pak náleží přílohy, které jsou určeny pro potřeby ohlášení více živností, více provozoven, odpovědných zástupců nebo statutárních orgánů v rámci jednoho podání. Formulář se skládá z pěti částí. Vzor tohoto formuláře je uveden v příloze D.

Pomocí tohoto formuláře je možné provést ve vztahu k živnostenskému úřadu:

- ohlášení živnosti,
- žádost o koncesi,
- oznámení změn dle § 49, respektive doplnění údajů dle § 56 živnostenského zákona,
- žádost o zrušení živnostenského oprávnění,
- oznámení o zahájení/ukončení provozování živnosti v provozovně,
- oznámení o přerušení provozování živnosti,
- oznámení o pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno.

Ve vztahu k finančnímu úřadu lze podat:

- přihlášku k registraci fyzické osoby,
- přihlášku k registraci právnické osoby,
- přihlášku k registraci k dani z přidané hodnoty,
- přihlášku k registraci pro plátcovy pokladny,
- oznámení o změně registračních údajů,
- žádost o zrušení registrace.

Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení je možné zprostředkovat tyto formuláře: oznámení o zahájení/ukončení samostatné výdělečné činnosti OSVČ a přihláška k důchodovému a nemocenskému pojištění OSVČ.

Ve vztahu k úřadu práce může jak FO, tak PO podat hlášení volného pracovního místa, resp. jeho obsazení. Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně může podat Oznámení pojištěnce (FO) o zahájení/ukončení samostatné výdělečné činnosti.

Ostatní možnosti založení společnosti

Alternativou založení společnosti s ručením omezeným, jestliže se chce podnikatel vyhnout celému procesu, je možnost si koupit již předzaloženou společnost, která se nazývá tzv. ready made společnost, nebo si nechat založit tzv. s. r. o. na klíč. Společnost, jež se zabývá prodejem předzaložených společností nebo založením společnosti na klíč, má obvykle na svých webových stránkách uvedený ceník základních služeb a ceník doplňkových služeb. V České republice je mnoho poskytovatelů těchto druhů společností.

Ready made společnost je společnost zapsaná v obchodním rejstříku, má název, sídlo, jednatele, IČO a splacený základní kapitál. Předzaložená společnost by měla splňovat veškeré zákonem stanovené požadavky a před prodejem nevyvíjet žádnou činnost. Nespornou výhodou koupě této společnosti je úspora času. Společnost lze koupit cca od 20 tis. Kč. Cena je dána rozsahem služeb a výší kapitálu. Dříve založené společnosti, tzv. s historií, vyjdou draže.

Založení společnosti s ručením omezeným může podnikateli vyjít o něco levněji než koupě předzaložené společnosti, a to cca od 16. tis. Kč. V této ceně může být zahrnuto: kompletní příprava zakladatelských dokumentů včetně poplatků, ověření podpisů, podání návrhu na zápis společnosti do OR, ohlášení volných živností a soudní kolek za zápis společnosti.

7 Vývoj daňového zatížení včetně odvodů na zdravotní a sociální zabezpečení u společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014

V následující části budou popsány povinnosti společnosti Autobusy s. r. o., které se týkají placených daní a odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Sazby jednotlivých daní budou čerpány z daňových zákonů (Marková, 2008–2015). Pro určení možného vývoje daňových sazeb bude čerpáno z daňové reformy České strany sociálně demokratické (ČSSD), jelikož tato politická strana představuje nejsilnější stranu v Senátu i Poslanecké sněmovně. Od ledna 2014 vládne trojkoaliční vláda, jež je tvořena ze zástupců: ČSSD, ANO 2011 a KDU-ČSL. Dále bude určeno daňové zatížení společnosti Autobusy s. r. o. za roky 2008–2014.

7.1 Povinnost k daním a odvodům společnosti Autobusy s. r. o.

Společnost má povinnost k placení následujících daní:

- DPH,
- daň silniční,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z příjmů právnických osob,
- obratová daň ve státech EU.

Mezi povinnostmi zaměstnavatele patří také odvody:

- záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků zvýšených o případné solidární zvýšení daně u zálohy,
- daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně,
- pojistného na sociální zabezpečení,
- pojistného na zdravotní pojištění.

Daň z příjmů právnických osob

Pro zachycení splatné daně z příjmů slouží účet 341. Na tomto účtu se účtuje daň z příjmu z hlediska poplatníka daně. Na vrub tohoto účtu se zaúčtují zálohy na daň placené v průběhu zdaňovacího období nebo vratky daně. Při uzavírání účetních knih se závazek účtuje podle daňového priznání ve prospěch účtu 341 se souvztažným zápisem na vrub účtu 591 Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná, popřípadě na vrub účtu 593 Daň z příjmů z mimořádné činnosti – splatná. Daň z příjmů je součástí nákladů společnosti. Ve prospěch účtu 341 se také

účtují daňové doměrky za minulá zdaňovací období, které mohou být důsledkem daňové kontroly nebo nesprávnosti, již si zjistí společnost sama až po podání daňového přiznání. Pro daňové doměrky je používán účet 595 Dodatečné odvody daně z příjmu a penále se účtuje na účet 545 Ostatní pokuty a penále.

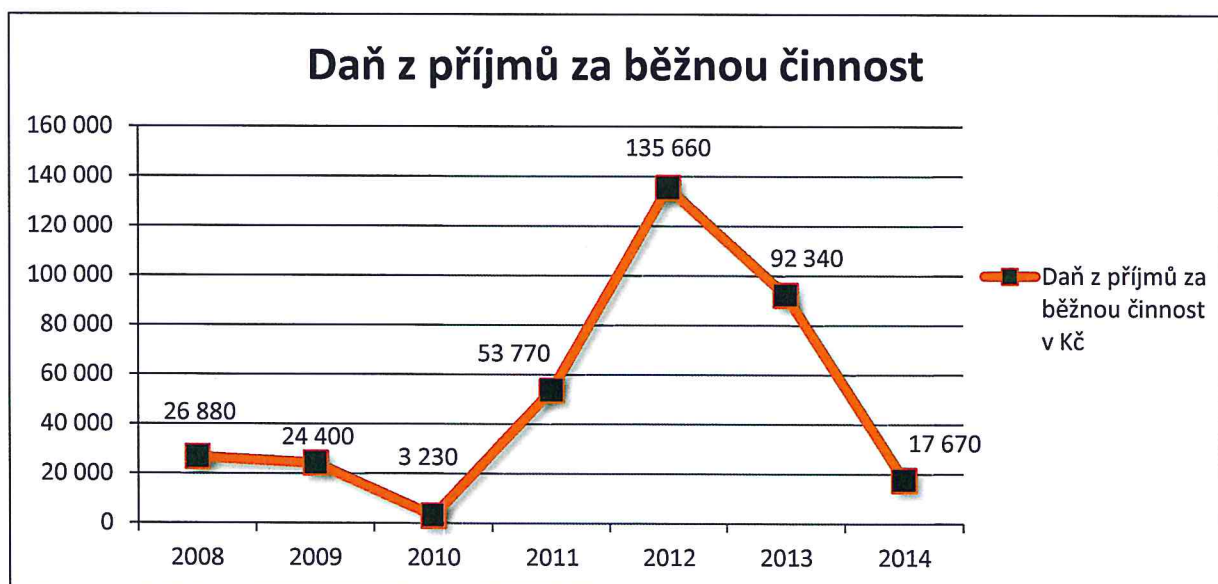
Tabulka č. 4: Sazby daně z příjmů právnických osob a výše daně

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sazba daně v %	21	20	19	19	19	19	19
Daň z příjmů PO v Kč	26 880	24 400	3 230	53 770	135 660	92 340	17 670

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Od poslední známé daňové povinnosti v jednotlivých letech se odvíjí zálohy na daň z příjmů právnických osob pro následující rok. V letech 2008–2011 nevznikla povinnost k placení záloh. Povinnost vznikla v roce 2012, kdy daň z příjmů za rok 2011 překročila částku 30.000 Kč, avšak nepřekročila 150.000 Kč. Z toho plyne, že společnost měla povinnost platit zálohy ve výši 40 % poslední známé daňové povinnosti ve dvou termínech: první záloha splatná do 15. dne 6. měsíce zdaňovacího období a druhá záloha splatná do 15. dne 12. měsíce. Zálohy byly placeny i v letech 2013 a 2014. V roce 2015 společnost zálohy na daň z příjmů platit nebude.

Obrázek č. 6: Daň z příjmů za běžnou činnost v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Sazba daně z příjmů právnických osob pro rok 2015 činí 19 %, nemělo by tedy dojít ke zvýšení daňového zatížení společnosti za rok 2015. Jelikož společnost nemá finanční plán, nelze predikovat, kolik zaplatí na dani. Výše v jednotlivých letech je proměnná, jak ukazuje výše uvedený graf.

Podle daňové reformy ČSSD (<http://www.cssd.cz/>, 2015) lze předpokládat, že již nebude docházet ke snižování sazby daně z příjmů právnických osob. Politická strana navrhuje zvýšení této daně na 21 % a zavedení druhé sazby daně ve výši 30 % pro velké firmy ze sektoru finančnictví, energetiky a telekomunikací.

Daň z příjmů fyzických osob

Povinností zaměstnavatele je dle § 38h odst. 1 zákona o dani z příjmu vypočítat zálohy na daň. Nejprve je zapotřebí stanovit superhrubou mzdu, která se stanoví jako hrubá mzda navýšená o pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení, jež je povinen platit zaměstnavatel. Od vypočítané výše zálohy na daň lze uplatnit slevy na dani. Povinností zaměstnavatele je odvést zálohy na daň, které byly sražené zaměstnancům v daném kalendářním měsíci, do 20. dne kalendářního měsíce následujícího. Účtování mezd se provádí na účtu Mzdové náklady se souvztažným zápisem na účtu Zaměstnanci. Zúčtování zálohy na daň se účtuje na účtu 342.

Daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně zaměstnavatel odvede při splnění předpokladů dle § 6 odst. 4 zákona o daních z příjmů. Základem daně pro zvláštní sazbu daně je pouze příjem, nesnižuje se o nezdanitelnou část základu daně a zaokrouhluje se na celé koruny dolů.

Sazba daně z příjmů fyzických osob činí od roku 2008 15 %. Sazba daně vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně taktéž činí 15 %. Tyto sazby zůstávají platné i pro rok 2015.

U daně z příjmů fyzických osob lze očekávat největší změny, jak uvádí ČSSD v daňové politice (<http://www.cssd.cz/>, 2015). Měla by být zavedena progresivní daň, ale zatím otázka sazeb a daňových pásem není vyjasněna. ČSSD chce prosadit zavedení další sazby ve výši 38 % z hrubé mzdy pro příjmy nad 100.000 Kč a opět zavést možnost společného zdanění manželů.

Daň z přidané hodnoty

DPH je nepřímou daní univerzálního typu, zatěžuje konečného spotřebitele a vybírá se v cenách zboží nebo služeb. Odvádí ji podnikatelský subjekt. Daň na vstupu znamená možnost nároku na odpočet a daň na výstupu je pak povinnost přiznat daň. Pro tuto daň je vymezen účet 343 Daň z přidané hodnoty.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc podle § 99 zákona o dani z přidané hodnoty. Společnost Autobusy s. r. o. se v roce 2008 rozhodla, že jejím zdaňovacím obdobím pro DPH bude kalendářní čtvrtletí podle § 99a zákona o DPH. Pokud by společnost přesáhla obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok ve výši 10.000.000 Kč nebo pokud by se stala nespolehlivým plátcem anebo byla skupinou, pak by jejím zdaňovacím obdobím byl kalendářní měsíc. Společnost Autobusy není evidována jako nespolehlivý plátec.

Tabulka č. 5: Sazby daně z přidané hodnoty v letech 2008–2014 (v %)

Rok	2008–2009	2010–2011	2012	2013–2014
Základní sazba	19	20	20	21
Snížená sazba	9	10	14	15

Zdroj: vlastní zpracování dle daňových zákonů, 2015.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že základní i snížená sazba daně z přidané hodnoty roste. V roce 2015 byla zavedena druhá snížená sazba daně ve výši 10 %, základní sazba a první snížená sazba zůstaly pro rok 2015 ve stejné výši.

ČSSD uvádí v daňové politice (<http://www.cssd.cz/>, 2015) slib, že vrátí sníženou sazbu DPH na původní úroveň u léků, novin a knih. Dále chce zavést DPH i pro finanční sektor, který je z placení vyjmut.

Následující tabulka pro roky 2008–2014 ukazuje, jaké čtvrtletní částky musela společnost odvést finančnímu úřadu. Pokud je částka záporná, pak vznikl společnosti nadměrný odpočet a finanční úřad tuto částku vrací. Vrácení nadměrného odpočtu dle § 105 zákona o DPH lze, pokud je přeplatek vyšší než 100 Kč.

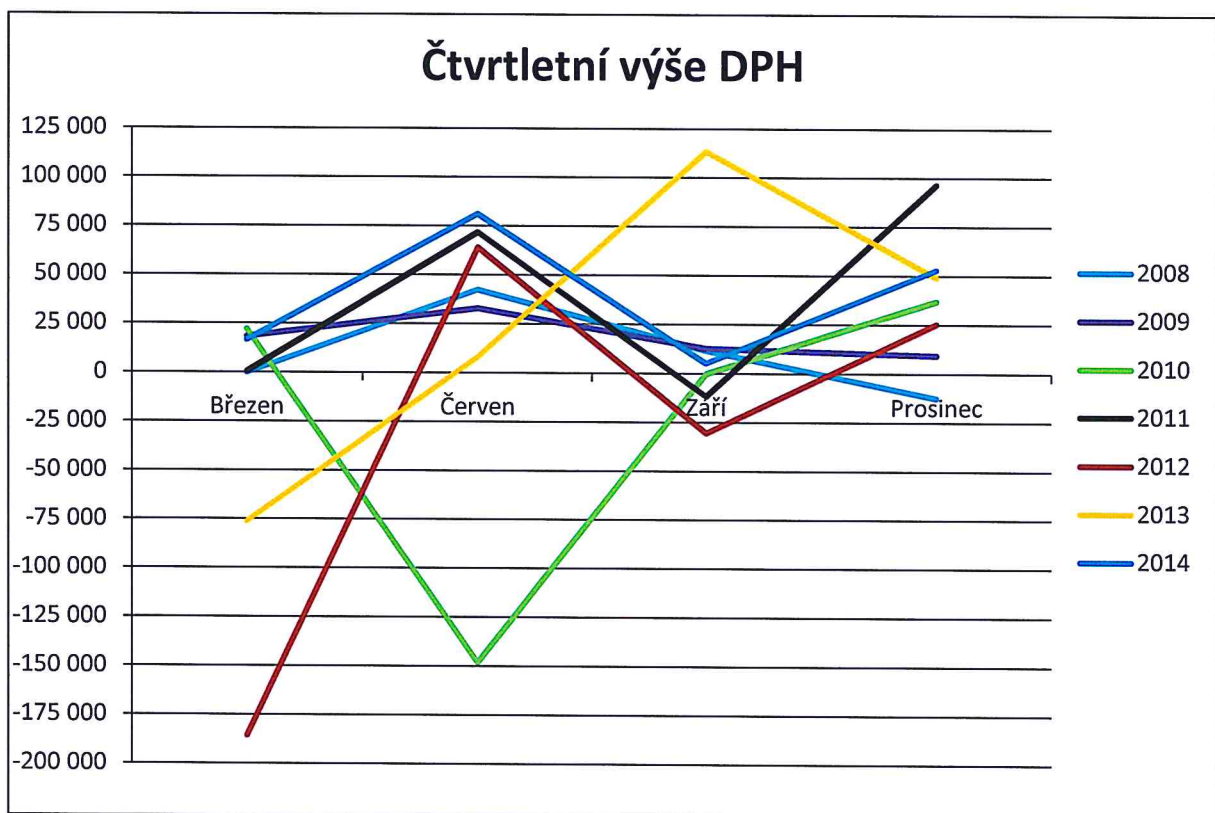
Tabulka č. 6: Přehled čtvrtletních úhrad DPH v letech 2008–2014 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Březen	-7	18 525	22 198	452	-185 694	-76 048	16 624
Červen	42 419	32 953	-147 989	71 689	64 019	8 326	81 243
Září	11 960	12 846	-49	-11 753	-30 491	113 420	5 382
Prosinec	-12 291	9 389	37 091	96 389	25 455	49 154	53 110
Celkem	42 081	73 713	-88 749	156 777	-126 711	94 852	156 359

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

K nadměrnému odpočtu DPH došlo v letech 2008, 2010, 2011, 2012 a 2013. Vysoké částky odpočtů byly způsobeny pořízením dlouhodobého hmotného majetku, kdy daň na vstupu převýšila daň na výstupu. Pro použití v dalších grafech a výpočtech jsou čtvrtletní částky za dané roky sečteny.

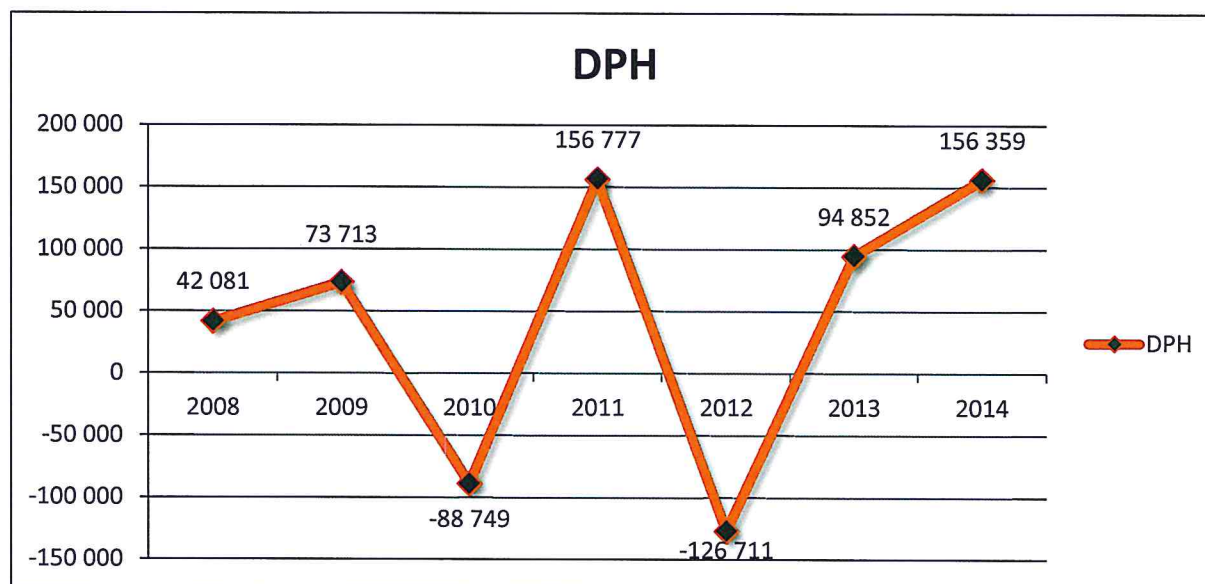
Obrázek č. 7: Čtvrtletní výše DPH v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že především v posledních letech byla společnost povina přiznat vyšší částky daně převážně v červnu a prosinci oproti březnu a září, kdy byla povinnost nižší.

Obrázek č. 8: Daň z přidané hodnoty v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Jak zobrazuje výše uvedený graf, roční částky DPH jsou velice kolísavé a nevykazují žádný trend. Ani v tomto případě nelze predikovat čtvrtletní úhrady pro rok 2015. Pokud obrat společnosti za rok 2015 vzroste oproti roku 2014, může dojít k dosažení hranice 10.000.000 Kč. V takovém případě by se změnilo zdaňovací období na kalendářní měsíc.

Daň silniční

Daň silniční je daní přímou i daní majetkovou. Účtování silniční daně musí být provedeno tak, aby mohla společnost prokázat finančnímu úřadu v návaznosti na daňové přiznání zaplacené zálohy, výsledný daňový závazek za zdaňovací období, vypořádání nedoplatku nebo přeplatku. Předpis záloh se účtuje na vrub účtu 531 Daň silniční a ve prospěch účtu 345 Ostatní daně a poplatky. Zaplacené zálohy jsou zachyceny na vrub účtu 345 Ostatní daně a poplatky a ve prospěch účtu 221 Bankovní účty nebo 211 Pokladna. Předpis penále daně silniční se účtuje na vrub účtu 545 Ostatní pokuty a penále a ve prospěch účtu 345 Ostatní daně a poplatky. Náklady z penále jsou daňově neuznatelným nákladem.

Tabulka č. 7: Výše silniční daně společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Silniční daň	10 050	6 350	26 100	42 625	58 532	185 428	176 763

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

V roce 2013 společnost používala pro své podnikání více vozů než v roce předešlém, tudíž výše zaplacené daně silniční výrazně vzrostla. Společnost nepoužívá veškeré vozy, které má v majetku, po celý rok. Silniční daň se odvíjí od počtu měsíců, v němž byly používány.

Obrázek č. 9: Silniční daň v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

V letech 2008 až 2014 byly stejné sazby daně. Ani v roce 2015 nedošlo ke zvýšení sazeb u daně silniční. Dále pak u osobních automobilů závisí na zdvihovém objemu motoru, u návěsů na součtu největších povolených hmotností na nápravy v tunách a na počtu náprav, u ostatních vozidel na největší povolené hmotnosti v tunách a na počtu náprav.

Sazba daně se zvyšuje o 25 % u vozidel registrovaných poprvé do 31. 12. 1989. Sazba daně se u vozidel snižuje o 48 % po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data jejich první registrace, o 40 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a o 25 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců.

Zálohy na daň se vypočtou ve výši 1/12 příslušné roční sazby daně za každý kalendářní měsíc, ve kterém u vozidla vznikla, trvala nebo zanikla daňová povinnost.

Následující tabulka je soupisem všech vozů, které společnost Autobusy s. r. o. používala pro podnikání v letech 2008–2014. Pro stanovení silniční daně je důležité u každého vozu stanovit: první registraci, základ daně a roční sazbu daně.

Tabulka č. 8: Soupis vozů společnosti používaných v letech 2008–2014

Předmět daně	První registrace	Základ daně	Počet náprav	Roční sazba daně	Používáno v letech
OA Felicie	1/1999	1289 cm ³	x	2 400	2008–2014
OA Mercedes	6/2002	2685cm ³	x	3 600	2013–2014
OA Mercedes	2002	2940cm ³	x	3 600	2014
Autobus Karosa	1986	14,3 t	2	16 500 + 25%	2008–2014
Autobus Karosa	8/1994	17 t	2	23 700	2013–2014
Autobus Karosa	6/1987	14,3 t	2	16 500 + 25%	2013
Autobus Ayats	8/2004	24 t	3	27 300	2010–2014
Autobus Neoplan	4/2001	18 t	2	23 700	2012–2014
Autobus Setra	5/2003	24 t	3	27 300	2013–2014
Autobus Mercedes	7/2001	18 t	2	23 700	2014
Autobus Karosa	6/1999	18 t	2	23 700	2014
Autobus Karosa	8/1998	17 t	2	23 700	2014
Autobus Man	3/1994	18 t	2	23 700	2009–2013
Tahač Renault DXI	3/2007	18 t	2	23 700*	2013–2014
Tahač Renault	2/2006	18 t	2	23 700**	2014
Tahač Scania	7/1999	18 t	2	23 700	2014
Tahač Renault	9/1997	18 t	2	23 700	2012–2013
Tahač Volvo	1994	18 t	2	23 700	2013
Návěš mraz. Lambert	4/1999	24 t	3	27 300	2013–2014
Návěš Schwar.	1/1995	24 t	3	27 300	2012–2014
Návěš Kogl	1995	24 t	3	27 300	2013
Návěš mrazírenský	6/2000	24 t	3	27 300	2013
Kára	3/2006	2,5 t	2	3 600***	2013–2014

* do února 2013 (včetně) lze uplatnit slevu 40 %, do února 2016 (včetně) pak slevu 25 %

** do ledna 2015 (včetně) lze uplatnit slevu 25 %

*** do února 2015 (včetně) lze uplatnit slevu 25 %

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Z tabulky uvedené výše je patrné, že společnost nepořizuje nové vozy, ale kupuje již použité. Dvě karosy, jež má společnost v majetku, mají první registraci již před datem 31. 12. 1989, proto se jejich roční sazba daně zvyšuje o 25 %. Společnost má v majetku dva tahače a káru, kde si naopak může uplatnit sníženou sazbu daně. Vozy společnosti pro stanovení daňových odpisů patří do druhé odpisové skupiny. Doba odpisování je stanovena na 5 let.

V roce 2015 společnost plánuje prodat autobus Ayats. V prvních čtyřech měsících roku 2015 si společnost pořídila nový majetek: tahač, autobus Scania Irizar a dodávku. Výši silniční daně, která by měla být placená v roce 2015, nelze stanovit. Bude závislá na vozech, jež bude

v roce 2015 používat společnost pro své podnikání, a na počtu měsíců, ve kterých budou vozy využity. I v roce 2015 společnost zabezpečuje pravidelnou linkovou osobní přepravu. Pokud společnost splní podmínku uvedenou v § 3 zákona o dani silniční, má společnost nárok na osvobození od daně. Toto osvobození platí i pro zakázky, kdy společnost zabezpečuje výluky pro České dráhy a. s.

Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí (dříve daň z nemovitosti) je každoročně placená přímá daň a patří mezi majtkové daně. Předpis daně z nemovitých věcí se účtuje na základě daňového přiznání na vrub účtu 532 Daň z nemovitostí a ve prospěch účtu 345 Ostatní daně a poplatky. Jestliže společnost daňové přiznání nepodává, protože nedošlo k žádným změnám, zaúčtuje se předpis podle interního dokladu.

V roce 2009 společnost koupila budovu v pořizovací ceně 100.000 Kč. Základem daně ze stavby podle § 10 zákona č. 338/1992Sb. je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Tato budova má výměru 476 m². Podle paragrafu 11 odst. 1 písm. d) u staveb užívaných pro podnikatelskou činnost sloužících pro ostatní podnikatelskou činnost činí základní sazba daně 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy.

S platností od roku 2010 vešla v platnost novela tohoto zákona, kdy se zdvojnásobily sazby daně z ostatních pozemků za každý 1 m² zastavěných ploch a nádvoří, stavebních pozemků a ostatních ploch, pokud jsou předmětem daně. Některé základní sazby daně ze staveb se rovněž zdvojnásobily. Novela obsahuje zmocnění pro obce, že mohou obecně závaznou vyhláškou, kterou se zvyšuje daň z nemovitostí, vydat do 30. listopadu 2009 s účinností od 1. ledna 2010. Tato novela neměla dopad na výpočet daně uvedené budovy společnosti Autobusy s. r. o.

Od roku 2010 společnost každý rok platí daň ve výši 4.760 Kč, jež je splatná do 31. května. U této daně je místně příslušným správcem daně finanční úřad, v obvodu jehož územní působnosti se nemovitá věc nachází. Budova v majetku společnosti je pro stanovení daňových odpisů zařazena do páté odpisové skupiny, kde doba odpisování je stanovena na 30 let. Daňový odpis při rovnoměrném odpisování v prvním roce činil 14.000 Kč, v dalších letech je jeho výše 3.400 Kč.

V roce 2015 nedošlo ke zvýšení sazby daně. K 1. lednu nedošlo k žádným novým skutečnostem, které by měly vliv na výši daně z nemovitých věcí. Společnost opět zaplatí částku 4.760 Kč do konce května 2015.

Podle daňové politiky ČSSD (<http://www.cssd.cz/>, 2015) lze i v případě majetkových daní očekávat zvýšení.

Obratová daň

Společnost Autobusy s. r. o. platila obratovou daň např. v zemích Německo, Rakousko, Polsko, Belgie a Slovinsko. Společnost musí dodržovat řadu povinností, jež se v jednotlivých zemích liší. Autobusová přeprava osob, která je uskutečňována dopravcem z ČR, je na území Německa zdaňována sazbou 19 %. Přeprava osob prováděná autobusy podléhá dani z obratu. Autobusový dopravce je povinen se zaregistrovat u finančního úřadu v Chemnitz, jenž vydá na základě žádosti podnikatele osvědčení o daňové evidenci pro každý autobus. O daňové osvědčení se žádá opakovaně, jelikož jeho platnost je maximálně 12 měsíců. Další povinností je zaslání daňového ročního přiznání elektronickou cestou a připojit předepsané povinné přílohy. Touto problematikou se zabývá zákon Umsatzsteuer in Deutschland.

Uvedená problematika je závislá na dané zemi a byla by natolik obsáhlá, že by vyžadovala samostatné téma pro práci. Obratová daň není metodikou práce určena k podrobnější analýze.

Odvody na zdravotní a sociální pojištění

Pojistné na zdravotní a sociální pojištění, případně na důchodové spoření, které je povinen hradit zaměstnanec, musí zaměstnavatel za zaměstnance vypočítat a srazit z jejich mzdy. Zaměstnavatel také odvádí pojistné na zdravotní a sociální pojištění za sebe. Pojistné hrazené zaměstnavatelem je součástí nákladů, jež jsou uznávány jako daňově účinné. Toto pojistné se zachycuje na účtu Zákonné sociální pojištění. Odvod pojistného je nutné provést do 20. kalendářního dne následujícího po kalendářním měsíci, za který je mzda účtována.

Zúčtování odvodu sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění hrazeného zaměstnavatelem se účtuje na účtu 524 MD a 336 Dal. Zúčtování odvodu hrazeného zaměstnancem na účtu 331 MD a 336 Dal. Předmětem sociálního i zdravotního pojistného není dohoda o provedení práce do limitu 10.000 Kč měsíčně. Dále není předmětem pojištění dohoda o pracovní činnosti s příjmem menším než 2.500 Kč měsíčně.

Tabulka č. 9: Zaplacené sociální a zdravotní pojištění v letech 2008–2014

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Průměrný počet zaměstnanců	1	1	1	1	2	4	5
Sociální zabez. v Kč	24 991	25 500	25 500	25 500	40 137	81 583	139 739
Zdravotní poj. v Kč	8 651	9 180	9 180	9 180	14 449	29 372	50 308

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Výše zaplaceného sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění se odvíjí od počtu zaměstnanců společnosti Autobusy s. r. o. V letech 2008–2010 měla společnost pouze jednoho zaměstnance, kterým byl zakladatel a zároveň i jednatel společnosti. V roce 2012 společnost rozšířila svoji činnost o nákladní dopravu. Pro velký počet zakázek společnost v dalších letech přijala nové zaměstnance. Průměrný počet zaměstnanců je převzat z daňových přiznání k dani z příjmů právnických osob, kde se tento údaj uvádí.

Sazba pojistného je 25 % u sociálního zabezpečení u zaměstnavatele v letech 2009–2014 z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců účastných nemocenského i důchodového pojištění. Pouze v roce 2008 byla sazba 26 %. Sazba pojistného 9 % u zdravotního pojištění u zaměstnavatele je platná pro všechny sledované roky z vyměřovacího základu.

Obrázek č. 10: Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

K 1. lednu 2015 společnost zaměstnávala 4 zaměstnance na hlavní pracovní poměr a 2 na dohodu o provedení práce. Pokud měsíční mzda nepřesáhne u dohody o provedení práce částku 10.000 Kč, neplatí zaměstnanec a zaměstnavatel sociální a zdravotní pojištění.

V dubnu 2015 společnost zaměstnává 6 osob na hlavní pracovní poměr, 2 osoby na dohodu o pracovní činnosti a 8 osob na dohodu o provedení práce. Z této informace lze usuzovat, že společnost Autobusy s. r. o. v roce 2015 odvede na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení více oproti roku 2014.

Celková výše daní včetně odvodů na zdravotní a sociální pojištění

Nyní bude vyčísleno a graficky znázorněno, kolik společnost zaplatila celkem na vybraných daních a odvodech na sociální a zdravotní pojištění v jednotlivých letech.

Tabulka č. 10: Přehled všech placených daní společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)

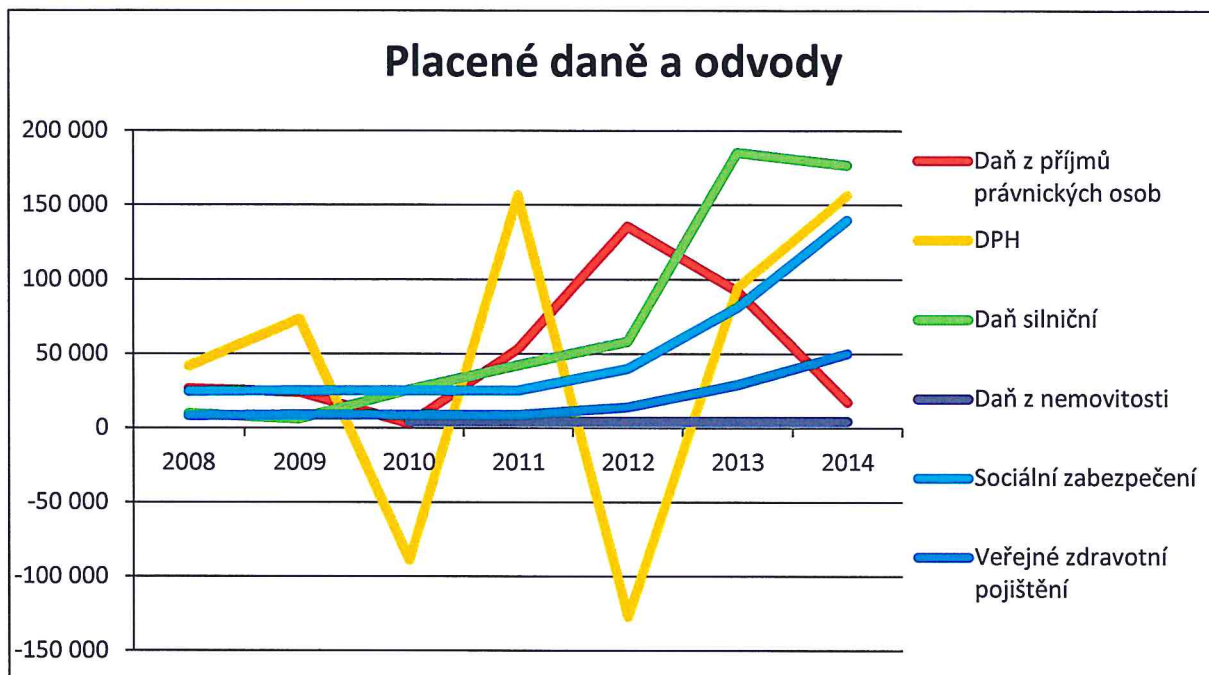
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Daň z příjmů právnických osob	26 880	24 400	3 230	53 770	135 660	92 340	17 670
DPH	42 081	73 713	-88 749	156 777	-126 711	94 852	156 359
Daň silniční	10 050	6 350	26 100	42 625	58 532	185 428	176 763
Daň z nemovitosti	x	x	4 760	4 760	4 760	4 760	4 760
Sociální zabezpečení	24 991	25 500	25 500	25 500	40 137	81 583	139 739
Veřejné zdravotní pojištění	8 651	9 180	9 180	9 180	14 449	29 372	50 308
Celkem zaplaceno	112 653	139 143	-19 979	292 612	126 827	488 335	545 599

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Jak lze poznat z tabulky, přehled neobsahuje daně z příjmů fyzických osob a zdravotní a sociální pojištění, které odvádí za zaměstnance zaměstnavatel. Tyto údaje nebyly v předešlé části vyčísleny.

Níže uvedený graf zobrazuje jednotlivé výše daní a odvodů v letech 2008–2014. Z grafu je patrné, že v letech 2013 a 2014 společnost zaplatila nejvyšší částku na daň silniční. V roce 2012 nejvíce zaplatila na dani z příjmů právnických osob. V roce 2011 a 2009 pak nejvíce odvedla na dani z přidané hodnoty, kde vznikla společnosti povinnost přiznat daň. V roce 2008 a 2010 žádná z daní ani odvod výrazně nepřevyšovaly svojí částkou jinou daň nebo odvody na zdravotní a sociální pojištění.

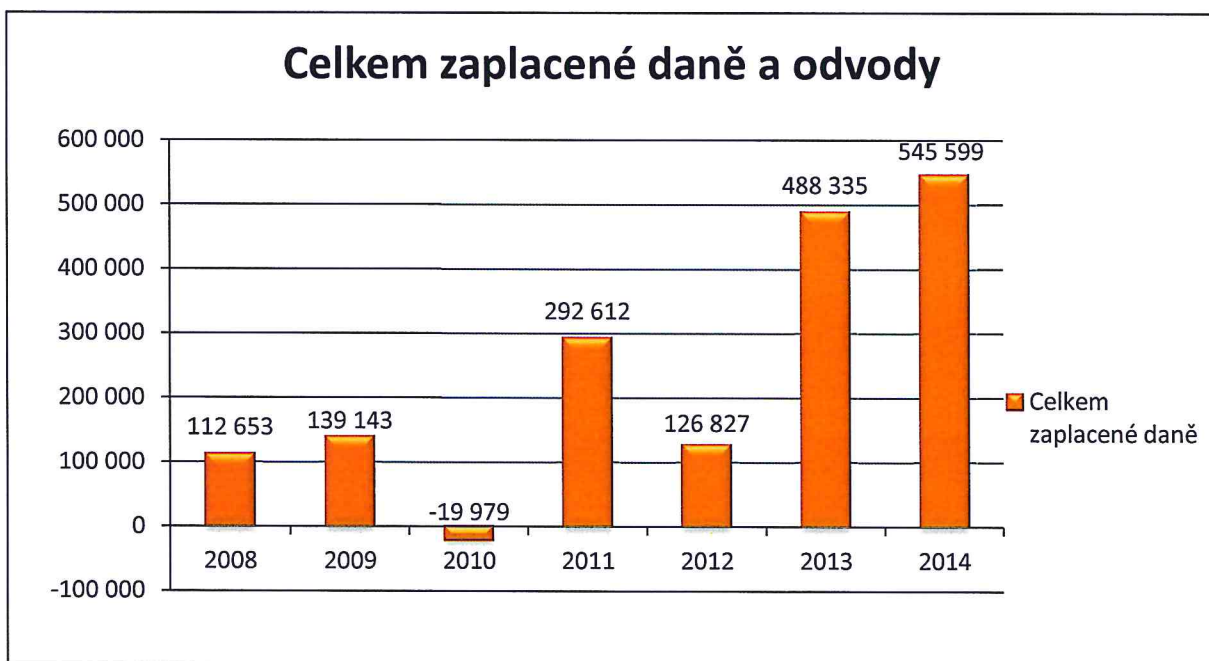
Obrázek č. 11: Placené daně a odvody společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Následující graf zobrazuje kumulativní součty zaplacených daní a odvodů na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení v jednotlivých letech společnosti Autobusy s. r. o.

Obrázek č. 12: Placené daně a odvody společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)



Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

Výše uvedený graf ukazuje kumulativní součet všech placených daní a odvodů na zdravotní a sociální pojištění. Společnost v roce 2010 měla nárok na odpočet DPH, který svojí výší převyšoval ostatní zaplacené daně včetně odvodů na zdravotní a sociální pojištění, tím vznikla záporná výše kumulativního součtu. Od roku 2012 kumulativní součet roste.

V následující tabulce je vypracován daňový kalendář pro rok 2015, jenž je platný pro společnost Autobusy s. r. o. V tabulce jsou uvedeny povinnosti k daním, které byly v této kapitole popsány.

Tabulka č. 11: Daňový kalendář pro rok 2015

Datum	Daň	Povinnost
20. 1., 20. 2., 20. 3., 20. 4., 20. 5., 22. 6., 20. 7., 20. 8., 21. 9., 20. 10., 20. 11., 21. 12.	Daň z příjmů	Měsíční odvod úhrnu sražených záloh na daň z příjmů FO ze závislé činnosti
26. 1., 27. 4., 27. 7., 26.10.	DPH	Daňové přiznání a daň za 4. čtvrtletí 2014, 1. čtvrtletí 2015, 2. čtvrtletí a 3. čtvrtletí
2. 2., 2. 3., 31. 3., 30. 4., 1. 6., 30. 6., 31. 7., 31. 8., 30. 9., 2. 11., 30. 11., 31. 12.	Daň z příjmů	Odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně (za prosinec 2014 se platí v únoru)
2. 2.	Daň silniční	Daňové přiznání a daň za rok 2014
16. 2.	Daň z příjmů	Podpis prohlášení poplatníka daně z příjmů FO ze závislé činnosti na zdaňovací období 2015 a podpis k provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2014
2. 3.	Daň z příjmů	Podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období 2014
20. 3.	Daň z příjmů	Elektronické podání vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období 2014
1. 4.	Daň z příjmů	Podání vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za zdaňovací období 2014, podání přiznání k dani a úhrada daně za rok 2014
15. 4., 15. 7., 15. 10., 15. 12.	Daň silniční	Záloha na daň za 1. čtvrtletí 2015, 2. čtvrtletí, 3. čtvrtletí, za říjen a listopad
1. 6.	Daň z nemovitých věcí	Splatnost daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování, 2015.

7.2 Daňové zatížení společnosti s ručením omezeným v letech 2008–2014

Zisk, který vyprodukuje společnost, může být zdaněn ve dvou stupních, a to u společnosti daní z příjmů právnických osob a poté u společníka jako podíl na zisku. Daň z příjmu právnických osob musí společnost zaplatit za každé zdaňovací období, za něž vytvoří kladný základ daně.

Daňové zatížení v letech 2010–2014 u společnosti s ručením omezeným, pokud vyplatí podíl na zisku společníkovi, lze posoudit způsobem podle Klimešové (2014):

- daň z příjmu s. r. o. 19 %,
- zisk po zdanění 81 %,
- daň na podíl na zisku 12,15 % (= 15 * 81),
- daňové zatížení vypláceného podílu na zisku společníka 31,15 % (= 19 + 12,15),
- zůstatek disponibilního zisku 68,85 %.

Celkové daňové zatížení bylo v letech 2008 a 2009 odlišné, jelikož sazby daně z příjmu právnických osob byly vyšší, jak ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 12: Celkové daňové zatížení v letech 2008–2009

Zisk za období	2008	2009
Sazba z příjmu právnických osob	21 %	20 %
Zisk po zdanění (% VH před zdaněním)	79 %	80 %
Srážková daň (% VH)	11,85 %	12 %
Celkové daňové zatížení vypláceného podílu na zisku společníka	32,85 %	32 %

Zdroj: Běhounek, 2011.

Výše uvedené platí pouze za předpokladu, že základ daně z příjmů právnických osob bude totožný s výsledkem hospodaření společnosti s ručením omezeným. V mnohých případech tomu tak nebude v důsledku vlivu nedaňových nákladů. Vliv rozdílu mezi základem daně a výsledkem hospodaření je důležitý pro srovnání. Pokud bude společnost mít připočitatelné nebo odčitatelné položky zvyšující nebo snižující základ daně oproti výsledku hospodaření, bude se daňové břemeno lišit. Např. pokud si společnost může od základu daně odečíst 10 % výsledku hospodaření, daňové zatížení pak činí 17,1 % výsledku hospodaření.

Následující tabulka propočítává daňové zatížení společnosti Autobusy s. r. o., tak, jak byl výpočet uveden a popsán výše. Tabulka ukazuje na citlivost připočitatelných/odčitatelných položek k základu daně v jednotlivých letech. Společnost doposud nevyplácela podíly na zisku, proto nebude vypočteno daňové zatížení vypláceného podílu na zisku společníka.

Při stanovení základu daně se vychází z hospodářského výsledku převzatého z účetnictví. V hospodářském výsledku jsou zachyceny výnosy realizované a náklady vynaložené pro podnikání bez ohledu na jejich skutečné zaplacení. Základ daně je rozdílem mezi zdanitelnými výnosy a daňově účinnými náklady při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném období. Proces úpravy výsledku hospodaření na základ daně z příjmů je poměrně náročný.

Mezi položky zvyšující hospodářský výsledek patří:

- *účetní náklady, které jsou daňově neúčinné* – např. náklady na reprezentaci, dary, pokuty a penále vyměřené státními orgány, účetní rezervy, účetní opravné položky,
- *zdanitelné výnosy, jež nejsou promítnuty v účetnictví* – např. dodanění neuhrazených závazků, pokud byly položkou snižující výsledek hospodaření v předchozích letech.

Hospodářský výsledek může být zvýšen o rozdíl, o který odpisy hmotného a nehmotného majetku uplatněné v účetnictví převyšují odpisy majetku dle zákona o daních z příjmů. V případě, kdy převyšují odpisy majetku dle zákona o daních z příjmů odpisy uplatněné v účetnictví, se hospodářský výsledek o rozdíl sníží.

Mezi položky snižující hospodářský výsledek se řadí:

- *výnosy promítnuté v účetnictví, jež se však nezahrnují do základu daně* – např. výnosy osvobozené od daně z příjmů, výnosy zdaněné srážkovou daní,
- *daňově účinné náklady, které nejsou zaúčtovány* – např. rozdíl mezi vyšší daňovou a nižší účetní zůstatkovou cenou (ZC) hmotného majetku při jeho prodeji.

Po úpravě hospodářského výsledku o položky snižující a zvyšující základ daně lze ještě snížit základ daně o odčitatelné položky v souladu se zákonem o daních z příjmů. Mezi odčitatelné položky patří možnost odpočtu daňové ztráty. Odpočet může společnost uplatnit v jakémkoliv výši a v kterémkoliv z následujících pěti zdaňovacích období. Další odčitatelnou položkou je odpočet na podporu výzkumu a vývoje a odpočet na podporu odborného vzdělávání, jež lze odečíst nejpozději ve třetím období následujícím po období, ve kterém vznikly.

Jestliže společnost poskytne bezúplatné plnění (dar) dle § 20 odst. 8 zákona o daních z příjmů, lze v úhrnu odečíst nejvýše 10 % ze základu daně sníženého dle § 34.

Poslední úpravou je zaokrouhlení základu daně sníženého o položky snižující základ daně a o odčitatelné položky od základu daně na celé tisíce Kč dolů, z něhož se vypočte daň. Slevy na dani lze uplatnit, pokud společnost zaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením nebo byl poplatníkovi poskytnut příslib investiční pobídky podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů.

Tabulka č. 13: Daňové zatížení společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Výsledek hospodaření	132 614	246 444	96 903	479 742	897 709	380 264	-254 507
Neuznatelné náklady	25 723	30 661	16 823	34 802	22 741	1 802 497	880 290
Rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy	23 333	89 937	35 891	170 638	125 584	218 820	274 200
Paušal. náklady	0	60 000	60 000	60 000	80 000	60 000	120 000
Příjmy, které nejsou předmětem daně	0	0	0	0	0	6 186	6 830
Daňově uznatelná ZC majetku	0	0	0	0	0	1 410 760	131 520
Základ daně	135 004	127 168	17 835	283 906	714 866	486 995	93 233
Dar	6 750	4 900	0	0	0	0	0
Základ daně po odečtení daru	128 254	122 268	17 835	283 906	714 866	486 995	93 233
Zaokrouhlený základ daně	128 000	122 000	17 000	283 000	714 000	486 000	93 000
Sazba daně v %	21	20	19	19	19	19	19
Daň	26 880	24 400	3 230	53 770	135 660	92 340	17 670
Připočitatelné/odčitatelné položky (v Kč)	-4 360	-124 176	-79 068	-195 836	-182 843	106 731	347 740
Připočitatelné/odčitatelné položky (% VH)	-3	-50	-82	-40,82	-20,78	28,07	nelze
Daňové zatížení (% VH)	20	10	3	11,24	15,05	24,33	nelze

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů společnosti, 2015.

V letech 2008 a 2009 společnost poskytla dar. V roce 2008 poskytla dar ve výši 15.000 Kč, odečíst od základu daně ovšem mohla pouze do výše 5 % základu daně, tedy částku 6.750 Kč. V roce 2009 byl poskytnut dar ve výši 4.900 Kč, u kterého mohla uplatnit celou výši.

Uplatnění daňových odpisů není pro společnost povinností a má možnost daňové odepisování přerušit, např. z důvodu, že by nechtěla společnost vykázat daňovou ztrátu. Daňové odepisování lze přerušit pouze u jednoho majetku, u více majetků nebo u veškerého majetku. Přerušit nelze odepisování nehmotného majetku a dále věcné a časové odepisování. Zahájit odepisování lze kdykoliv dle rozhodnutí společnosti. V době přerušení nelze uplatnit paušální výdaje.

Společnost uplatňuje od roku 2009 paušální výdaje na dopravu silničním motorovým vozidlem. Za každý kalendářní měsíc, kdy společnost využívá vozidlo k podnikání, lze odečíst výdaj ve výši 5.000 Kč. Paušál lze využít u osobního automobilu, motocyklu i nákladního automobilu. V tomto případě společnost neprokazuje výši zaplacené částky za pohonné hmoty a počet ujetých kilometrů za příslušné období. Výdaje spojené s provozem vozidla lze v základu daně uplatnit v prokázané výši včetně odpisů vozidla, výdajů na opravy a údržby, provozní kapaliny, výdajů na výměnu pneu, pojistné, silniční daně a dálničních poplatků. Vyloučeny jsou náklady za pohonné hmoty a parkovné. Nejvýše lze paušální výdaje uplatnit za 3 silniční motorová vozidla. Paušální výdaje na dopravu se neúčtují a uplatní se v daňovém přiznání. Výhodné je uplatnění paušálních výdajů především při nízkém počtu ujetých kilometrů. Při vysokém počtu kilometrů je výhodnější použít do daňově uznatelných nákladů skutečné výdaje na dopravu. V roce 2009, 2010, 2011 a 2013 společnost uplatnila částku 60.000 Kč, v roce 2012 částku 80.000 Kč a v roce 2014 částku 120.000 Kč. V posledním roce společnost využila paušální výdaje u dvou automobilů.

Jelikož se společnost potýkala s neuhrazenými pohledávkami, mohla dle zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, vytvořit zákonné opravné položky a uplatnit je ke snížení základu daně. Paragraf 8a stanovuje podmínky pro vytvoření opravné položky. Její výše v %, kterou lze uplatnit, závisí na částce rozvahové hodnoty v okamžiku vzniku a počtu uplynulých měsíců od konce sjednané lhůty splatnosti. V roce 2011 společnost uplatnila zákonné opravné položky k nepromlčeným pohledávkám (splatným po 31. prosinci 1994) ve výši 69.895 Kč, v roce 2012 ve výši 95.223 Kč a v roce 2013 ve výši 410.671 Kč.

V letech 2008–2012 došlo u společnosti Autobusy s. r. o. ke snížení daňového zatížení vlivem odčitatelných položek. Nejnižší daňové zatížení bylo za rok 2010 ve výši 3 %. Za rok 2013 došlo vlivem vyšších připočitatelných položek ke zvýšení daňového zatížení na 24,33 %. Výsledek hospodaření v roce 2014 dosahoval záporné výše, proto nebylo možné daňové zatížení vypočítat.

Závěr

Hlavním cílem bylo vypracování metodiky pro založení společnosti s ručením omezeným. Nejprve byl vypracován postup založení společnosti Autobusy s. r. o. a vymezeny povinnosti vznikající po vzniku společnosti. Jelikož byla společnost založena na přelomu let 2007 a 2008, byla vypracována metodika založení společnosti s ručením omezeným, která je platná pro rok 2014 i 2015. Na základě informací o založení společnosti bylo provedeno porovnání mezi roky 2008 a 2015. V uplynulých sedmi letech došlo ke značnému zrychlení veškerých procesů a zjednodušení povinností při založení společnosti. Mízí osobní kontakt a většinu formulářů je nutné připravovat v elektronické podobě. Byl porovnán i vývoj poplatků, jež jsou vynaloženy při zakládání společnosti. Došlo ke snížení poplatků, jež jsou dané dle živnostenského zákona, v případě poplatků u notáře a kolkových známek pro první zápis do obchodního rejstříku došlo k navýšení cen.

Společnost Autobusy s. r. o. je plátcem daní přímých i nepřímých, zároveň je povina odvádět sociální zabezpečení a zdravotní pojištění za své zaměstnance. Společnost nejvíce zatížila daň z přidané hodnoty v roce 2008, 2009 a 2011, v roce 2012 daň z příjmů právnických osob a v letech 2010, 2013–2014 daň silniční. U společnosti nelze pozorovat žádný trend a stanovení predikce pro další roky bez zpracovaného finančního plánu není možné.

U jednotlivých daních a pojistného byly určeny sazby pro období 2008–2014. U sazby daně z příjmů právnických osob došlo ke snížení. Základní i snížená sazba u nepřímé daně z přidané hodnoty byla navýšena. Sazby daně silniční byly beze změn. U daně z nemovitých věcí došlo u některých předmětů daně k navýšení, ale změny se netýkají budovy, kterou vlastní společnost. Sazby pojistného jsou ve sledovaných letech stejné, pouze v roce 2008 byla o 1 % vyšší sazba u sociálního zabezpečení. Podle daňové politiky ČSSD lze očekávat, že bude v následujících letech zvýšena sazba daně z příjmů právnických osob a zavedena druhá sazba u této daně. Dále chce ČSSD zavést progresivní zdanění u daně z příjmů fyzických osob a zvýšit sazby u daní majetkových.

Při výpočtu daňového zatížení v letech 2008–2014 bylo zjištěno, jak se mění zatížení společnosti vlivem položek, které zvyšují nebo snižují HV. V prvních pěti letech došlo ke snížení daňového zatížení. Nejnižší bylo v roce 2010, a to ve výši 3 %. Oproti tomu v roce 2013 došlo ke zvýšení na 24,33 %. Pro rok 2014 nebylo možné daňové zatížení stanovit, protože společnost dosáhla záporného výsledku hospodaření.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Změna terminologie v důsledku nové legislativy	9
Tabulka č. 2: Počet právnických a fyzických osob v ČR v letech 2008–2014	26
Tabulka č. 3: Náklady vzniklé při založení s. r. o. v roce 2008 a 2015 (v Kč).....	59
Tabulka č. 4: Sazby daně z příjmů právnických osob a výše daně	65
Tabulka č. 5: Sazby daně z přidané hodnoty v letech 2008–2014 (v %)	67
Tabulka č. 6: Přehled čtvrtletních úhrad DPH v letech 2008–2014 (v Kč)	68
Tabulka č. 7: Výše silniční daně společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)	69
Tabulka č. 8: Soupis vozů společnosti používaných v letech 2008–2014	71
Tabulka č. 9: Zaplacené sociální a zdravotní pojištění v letech 2008–2014.....	74
Tabulka č. 10: Přehled všech placených daní společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)	75
Tabulka č. 11: Daňový kalendář pro rok 2015.....	77
Tabulka č. 12: Celkové daňové zatížení v letech 2008–2009.....	78
Tabulka č. 13: Daňové zatížení společnosti v letech 2008–2014 (v Kč)	80

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Obrat společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč)	40
Obrázek č. 2: Výsledek hospodaření společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč).....	40
Obrázek č. 3: Bilanční suma společnosti Autobusy s. r. o. v letech 2008–2014 (v tis. Kč)	41
Obrázek č. 4: Aspekty rozhodovacího procesu o založení vlastního podniku.....	51
Obrázek č. 5: Náklady vzniklé při založení s. r. o. v roce 2008 a 2015 (v Kč).....	59
Obrázek č. 6: Daň z příjmů za běžnou činnost v letech 2008–2014 (v Kč).....	65
Obrázek č. 7: Čtvrtletní výše DPH v letech 2008–2014 (v Kč).....	68
Obrázek č. 8: Daň z přidané hodnoty v letech 2008–2014 (v Kč).....	69
Obrázek č. 9: Silniční daň v letech 2008–2014 (v Kč)	70
Obrázek č. 10: Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem v letech 2008–2014 (v Kč)	74
Obrázek č. 11: Placené daně a odvody společnosti v letech 2008–2014 (v Kč).....	76
Obrázek č. 12: Placené daně a odvody společnosti v letech 2008–2014 (v Kč).....	76

Seznam použitých zkratk

HDP	Hrubý domácí produkt
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
JIM	Jednotné inkasní místo
ČR	Česká republika
IČO	Identifikační číslo osoby
SPZ	Státní poznávací značka
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
ELDP	Evidenční list důchodového pojištění
DPH	Daň z přidané hodnoty
FO	Fyzická osoba
PO	Právnícká osoba
EU	Evropská unie
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
Kč	Koruna česká
m ²	metr čtvereční
m ³	metr krychlový

Seznam použité literatury

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe 2011/2012*. 10. vydání, Olomouc: ANAG s. r. o., 2011, 359 s., ISBN 978-80-7263-659-4.

KEJÍK, Ivan. *Právní aspekty založení, vzniku a působení evropské družstevní společnosti se sídlem v České republice*. 1. vydání, Ostrava: KEY Publishing s. r. o., 2012, 129 s., ISBN 978-80-7418-142-9.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, o. p. s., 2014, 248 s., ISBN 978-80-87974-06-3.

KORÁB, Vojtěch, MIHALISKO, Marek. *Založení a řízení společnosti: společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, veřejná obchodní společnost*. 1. vydání, Brno: Computer Press a. s., 2005, 252 s., ISBN 80-251-0592-X.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2008, úplná znění platná k 1. 1. 2008*. 16. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2008, 208 s., ISBN 978-80-247-2385-3.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2009, úplná znění platná k 1. 1. 2009*. 17. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2009, 216 s., ISBN 978-80-247-2803-2.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2010, úplná znění platná k 1. 1. 2010*. 18. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2010, 280 s., ISBN 978-80-247-3206-0.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2011, úplná znění platná k 1. 1. 2011 včetně novely zákona o DPH k 1. 4. 2011 a novely daňového řádu*. 19. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2011, 263 s., ISBN 978-80-247-3800-0.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2012, úplná znění platná k 1. 1. 2012*. 21. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2012, 264 s., ISBN 978-80-247-4254-0.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2013, úplná znění platná k 1. 1. 2013*. 22. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2013, 272 s., ISBN 978-80-247-4643-2.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2014, úplná znění platná k 1. 1. 2014*. 23. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2014, 272 s., ISBN 978-80-247-5171-9.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. 24. vydání, Praha: GRADA Publishing a. s., 2015, 272 s., ISBN 978-80-247-5507-6.

VYCHOPENĚ, Jiří. *Společnost s ručením omezeným z účetního a daňového pohledu*. 2. vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR a. s., 2011, 232 s., ISBN 978-80-7357-699-8.

Internetové zdroje

BĚHOUNEK, Pavel. *Změny v daních pro rok 2015*. [online] [cit. 2015-02-28] Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/zmeny-v-danich-pro-rok-2015/>

ČINKOVÁ, Martina. *Společnost s ručením omezeným: Deset nejdůležitějších změn při rekodifikaci práva od 1. 1. 2014*. [online] business center.cz, 2015, [cit. 2015-02-28] Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/nove-obcanske-obchodni-rekodifikace-2014/spolecnost-s-rucenim-omezenym/>

Daňová reforma. [online] Česká strana sociálně demokratická [cit. 2015-04-04] Dostupné z: <http://www.cssd.cz/program/program-podle-vas/danova-reforma/>

Druhy SVČ. [online] Česká správa sociálního zabezpečení, Aktualizace prosinec 2014, [cit. 2015-02-28] Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojisteni-osvc/druhy-svc/>

Roční přehled podnikatelů a živností. [online] Živnostenský úřad, 2015, [cit. 28.2.2015] Dostupné z: <http://www.rzp.cz/statistikySbj.html>

Výhled legislativních prací MF na léta 2015 až 2017. [online] Ministerstvo financí, 2014 [cit. 28.2.2015] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/plan-legislativnich-praci-ministerstva/2014/vyhled-legislativnich-praci-mf-na-leta-2-17408>

Právní předpisy

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Seznam příloh

Příloha A: Přihláška k registraci pro právnické osoby

Příloha B: Přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty

Příloha C: Přihláška k pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání

Příloha D: Jednotný registrační formulář pro právnické osoby

Příloha E: Šablona koncesní listiny

Příloha F: Šablona živnostenského listu

Příloha B: Příloha k registraci k dani z přidané hodnoty

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Uzemní pracoviště v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo
C, Z, I

02 Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 pro plátce nebo identifikovanou osobu

04 - nemá sídlo ani provozovnu v území

PŘÍHLÁŠKA K REGISTRACI k dani z přidané hodnoty

Název právnické osoby, včetně dodatku

Fyzická osoba: Příjmení

Roční příjem

Jméno(a)

Sídlo právnické osoby / adresa místa pobytu fyzické osoby podle § 13 odst. 1 danového řádu: ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

obec

stát

Šturkové sídlo: ulice a číslo orientační, část obce a číslo popisné

obec

stát

země

05 Datum rozhodného dne pro povinnost zákonné registrace

06 Důvod registrace podle konkrétního ustanovení zákona o DPH

07 Číslo obvalu za nepřekročilých 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců

08 Datum zrušení předcházející registrace k DPH Důvod zrušení

09 Důvod dobrovolné registrace plátce nebo identifikované osoby

09a Předložena částka ročního obrátu říj oborové registraci plátce

10 Registrace v jiných členských státech EU – DC Datum registrace EORI

23.104. MF-3104 - ver. 5.6

11 Číslo účtu u poskytovatele právních služeb
Uvedte číslo účtu všech svých účtů u poskytovatelů právních služeb, které jsou používány pro ekonomickou činnost, pokud vyplývá z přílohy k registraci plátce.
účet v ČR vedené v CZK:

účet vedený v zahraničí nebo účet v cizí měně:

IBAN

12 Společnost s odpovědnou limitovanou odpovědností (anonyme)

13 Daňová identifikace číslo plátce vedoucího evidenci

C, Z, I

počet

14 Přílohy

- souze osoba, která nemá sídlo ani provozovnu v území
- oznámení o registraci k DPH či oborové dani v jiné zemi
- oprávnění k provozování činnosti
- výpis z obchodního rejstříku
- ostatní přílohy

PROHLÁŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TĚTO PŘÍHLÁŠCE K REGISTRACI JSOU PRAVDIVÉ A UPLNĚ A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM

Údaje o podepisující osobě: Kód podepisující osoby

Jméno(a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidence číslo osvědčení daňového poplatce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li danový subjekt či zakázející právnickou osobou) s uvedením vztahu k právníce osobě (např. jednatel, pověřený pracovník, apod.)

Jméno(a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Druhý subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum

Číslo řádku

Vatroušková pošta
družického subjektu / osoby oprávněná k podpisu

2

Příloha C: Přihláška k pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání



Přihláška k pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a nemoci z povolání

Podle zákona č. 37/1993 Sb. a prováděcí vyhlášky ministerstva financí č. 125/1993 Sb., které stanoví podmínky a sazby Zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, se dle § 12 odst. 1 přihlašuji k pojištění u Vaší pojišťovny a oznamuji tyto základní údaje.

ZAMĚSTNAVATEL	IČ		Název zaměstnavatele	
	Adresa sídla		Lokalita (město), číslo popuně/organizační	
	PSC			
	Ozsc – dodací pošta		<input type="checkbox"/> Jiná stát. nel. ČR, jiny. ZIP kód	
	Prostředky elektronické komunikace	E-mail	Mobilní telefon	Telefon
	Číslo účtu banky	Kód OKEČ (číslový kód činnosti)		
	Datum vzniku zaměstnavatele		Datum nástupu pracovníka zaměstnavatele	
	Příjmení, jméno zaměstnávajícího osobou			
	Adresa trvalého pobytu		Lokalita (město), číslo popuně/organizační	
	PSC			
Ozsc – dodací pošta		<input type="checkbox"/> Jiná stát. nel. ČR, jiny. ZIP kód		

Datum

210

Podpis odpovědného zástupce

Podpis zaměstnavatele

zde odtisknout

INFORMACE

Bankovní spojení: KB Praha, číslo účtu: 40002-50404-011/0100, IBAN: CZ 30 0100 0400 0200 5040 4011, SWIFT KÓD: KOMB CZ PP

Variační symbol: IČ povstěného, konstantní symbol: 3558

SPLATNOST POJISTNÉHO

- čtvrtletí od 1. 1. do 31. 1.
- čtvrtletí od 1. 4. do 30. 4.
- čtvrtletí od 1. 7. do 31. 7.
- čtvrtletí od 1. 10. do 31. 10.

Vyplněný formulář zašlete na adresu
Kooperativa pojišťovna, a.s.
Vienna Insurance Group
P. O. Box 50
664 42 Modřice

Dle ustanovení § 12 odst. 9 Vyhlášky č. 125/1993 Sb. se pojistné, nebylo-li zapláceno řádně a včas, zvyšuje o 10% důchodové částky za každý započatý měsíc prodlení. Minimální pojistné za čtvrtletí činí Kč 100,-.

Příloha E: Šablona koncesní listiny



Příloha F: Šablona živnostenského listu



Abstrakt

PTÁČKOVÁ, Světlá. *Tvorba metodiky založení společnosti s ručením omezeným*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 90 s., 2015

Klíčová slova: společnost s ručením omezeným, daň, veřejné zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení

Diplomová práce se zabývá založením společnosti s ručením omezeným. V teoretické části jsou charakterizovány formy podnikání a právní předpisy, které upravují podnikání v České republice. V praktické části je popsán průběh založení společnosti s ručením omezeným v roce 2008 na konkrétním podnikatelském subjektu, který se zabývá autobusovou dopravou. Dále je vytvořena metodika založení společnosti s ručením omezeným platná pro rok 2015, porovnány změny povinností při založení a výše poplatků. U vybrané společnosti jsou popsány povinnosti k daním včetně odvodů na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení v letech 2008-2014. Dále je vypočteno daňové zatížení společnosti za období 2008-2014. V závěru práce je shrnuta problematika společnosti s ručením omezeným.

Abstract

PTÁČKOVÁ, Světlá. *Creation of a methodology founding limited company*. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 90 p., 2015

Key words: limited company, tax, health insurance, social security

The diploma thesis deals with founding limited company. The theoretical part defines forms of business and legislation which adjust business in the Czech Republic. The practical part describes the proces of limited company founding in 2008 of particular business entity which conducts bus transportation. Then methodology of founding limited company valid for 2015 is created, changes of responsibilities during founding and amount of charges are compared. The duties of taxes including levy of employer-provided health insurance and social security are described by particular company in the years 2008-2014. The tax burden of company is calculated for 2008-2014. Summary issues of limited company is done in conclusion of the thesis.